A 190

XI.

Nagy Sándor
historiája

1 – 1-5 számozott levél (26, 63, 64 lev.
71, 74, 75–78 üres)

Az R.M.K. Akadémiája Kolozsvári
Fiókjának 2. sz. konzulára
R.M.K 262

KOLOSVÁRI REF. COLL.
1871
KÖNYVTÁR

Stenczel Peterre Szakönyv

Akik bizonak az ur Istenben
Nagy hijedelemmel Azok nem
Wesznekel Semminému Vesz-
delemben Mint á Sion hegyi
meg ásnak nem ingadoz

Es mint á nagy Jerusale
mett Hegyek környüll Vötték
Es nagy kenitesek Akkeffen
Isten azo nefitt es ö hiveit
környül vé Ri es meg
Örik

A Sionnak hegyén ur Isten Tied a
dittivett Fogadist tesznek mé
hed Mez.

Dum fueris foelix multos Num-
rabis Amicos

Mint á Szép hives Jatay
Akarvas Kivánkozik Lelkeit
ugy ohajt Vramra, Es hosz
tohászkodik, Te hoszad en
Istenem Vallyon Sined elibe
Mikor j utok elö Isse.

Könyhullatasim ennekem kenyrem
ejel napfal Midön azt
kedik én töllem holl Istenem
hit Vártál Ben lelkem hi di-
von es hazadatt ohajtok
Hol az hivek Seregebe Orvendek
Szép emeklésben En lelkem mint
Engethel es mint keser
gist enyvem Bukal

segit tégedet. Felele az Olimpias: Kérlec (ió mester) mond meg ennękem, minęmű abrázatu az az Isten? Anactanabus monda: Sem iffiu, sem vén, hanem ößibe elegyedet- Hogy ha kedig kedvednec kel, figyelmez én hozzém, és én tenęked meg ielentem: Es monda: Éyel meg látod. Még álmodban közössül veled. Az királyné aßßony monda. Ha ezeket látandom, Nem vgy, mint egy iövendömondót, hanem mint Istent tißtelem. Anactanabus monda: Légy békösségben királné aßßony. 1841

Ezeknec vtánna az Anactanactanabus à király hazából leiövén

én, kiméne à vároſon kőuűl
gy puſztába: és ott fűueket ſzag-
gatuén, és meg tőruén őket, vi-
zeket véſzi vala: Es vráſláſſoc, és
őrdegi meſterſégec által műuelé
eſzt, hogy az Olimpia azon éyel
látna álmában, hogy az Hámő
Iſten ő vęle kőzőſſűlne, Ki eſzt
mondana nęki: Aſzſzonnyiállat, A
te óltalmazzódat méhedben fo-
gattad.

Mikor kedig reggel fel ſerkét
vólna álmából Olimpia, hiuatà
Anactanabuſt, és az álmot, mel-
lyet láttot vala, őnęki meg beſzél-
lé. Anactanabus monda: Ha en-
nękem à király házában hellyet
adtz, aſzt az Iſtent ſzinről ſzinre
meg

meg látod én általam. Mert az
az Iſten ſárkány képében iő el te
hozzád, Es az vtán emberi abrá-
zatot reáia véuén, az én képem-
ben tetzic meg tenęked.

Felele ezeckre az Olimpia:
Meſter, à mint ſzinte mondád, vá-
laſz hellyt magadnac: és ha eſzt
igaznac lőnni meg bizonnyitha-
tod, tégedet vgy mint az gyer-
mec attyát tarttlac.

Es ezec vtán Anactanabus az
király házában magánac egy
kamorát czináltatà. Mint egy el-
ſő tikſzókort kedig az Anactana-
bus ſoc vráſláſſoc és őrdőgſégec
által kezde az ſárkány képében el
változni, és az Olimpianac ka-
moráia

moráia felé repu[illegible]i. Bemenuén kedig az Olimp[illegible] kamoraiában, kőzessűle vęle, és az vtán mond[illegible]: Ez è magzat erős boßßuállo léßẽ, és embertől semmiképpen meg nem győzetőttic,

Reggel az Anactanabus az királyi házból alà iőuén, az királyni aßßony immár terhős vala. Es mikor à királné aßßonnac méhe neuekődni kezdet vólna, hiuata Anactanabust, és mõda nęki: Kéuánom tőled, hogy ennękem mondgyad, mit czelekődic én velem az én wram, az Philep király, ha meg iőuend az hadból? Anactanabus felele, és monda: Ne fély: Mert az Hammon Isten

siw vala, annyéra hogy az vendégőc mind el iyedénec. Es az Olimpiahoz kőzelgőtuén, à feiét őlébe lehayta, és apollya vala őtet. Látuán ezeket Philep király, monda Olimpianac: Igazán mõdom tenęked, és mindeneknec, hogy eßt è sárkányt ott láttã az hartzon, mikoron ellenségimet meg verttem.

Ezec el múluán, egy nyihány nap vtán Philep király vl vala egy nyári pallotában, és látà, hogy egy kis madarka az ő kebelébe rőpűle be, és mindgyáráſt kebelében toiéc egyet. Es midőn è madár mony ki eset vólna Philep király kebeléből az padimon-

 tomra,

tomra, kętfelé hassada, és legottan egy kizin kégyo kezde kitekőredni belőle Es meg tek rűluén mikor be akarna menni az madár monnynac az heában, mindgyarást meg hala. Eßt látuán Philep kiraly, igen meg háborodéc rayta, Es hiua hozza az iőuendő mondót, és à czúlat, mellyet lattot vala, nęki meg mutatà. Felele nęki az iőuendő ő Hatalmas Philep kiraly, Tenęked egy fiat magzat ßűlettetic, ki à te halálod vtán wralkodic. E ßéles világnac kerekségét mind be iárla, és minden fęle nemzetségőket az ő birodalma alá hayt. De minec előtte meg tęrne az ő földében, hertte-

herttelen halállal meg hal.

Mikoron kedig el közelgőtne az Olimpianac ßűléssénec napia, kezde keseregni, és győttrődic vala, Es hiua hoza az iőuendőlőt, az Anactanabust, és monda nęke: Mester, Én igen igen nagy kesserűségben és győttrelemben vagyoc. Felele Anactanabus: Emelicz ed magadat egy keuessé à te királyi ßękedbő: Mert ez orában à czilagoc az naptól meg haboritattanac. Es à királné aßßony fel emelkődéc, és meg ßűnnéc az ő faydalmánac nagy vőtta. Egy keuęs idő múluán, ismet monda Olimpianac az Anactanabus: Vlly le à te ßękődben: Es le vluén,

 mind-

mindgyárt ſüle az magzator.

Es mikoron az gyermec à földre le eſſet vólna, nagy mennydörgéſſec és villámáſſoc lönec. Eſt látuán à Philep király, meg remüle, és be méne az Olimpiahoz, és monda nçki: Eſt gondolta magamban, hogy ez gyermeket mi ſemmiképpen el ne tartczuc, Mert nem én tölem valo, hanem az Iſtentöl teremtötnec lenni iſmerem. Mert látom, hogy à czillagok is ennec az ö ſületéſſének ideién mind megváltoſtanac. Auagy kedig neuellyüc fel öret emleközettre, és az én fiamnac, ki à más feleſégemtöl valo vólt hellyében ſállyon. A gyermeken

kedig,

kedig, ſem az attyának, ſem az annyának abrazattya nem vala. Az ö haia mint az oroſlánnae ö ſöri keménny vala. Sömei mint à czillagoc villagóc valának. Fogai ſerttelen hegyeſec valának, és ö benne minden képpen à ſöreſſég mint az oroſlánba vala. Es neueſtetéc à gyermec az ö ſüleitöl Alexandernec, az az, Sándornac.

Az oskolába mikoron iárna, mind az tanolásban valo ſerénſégel, és mind éköſſen valo ſoláſſával egyebeket, hozza haſſonlókat, mind fellyül hallad vala. Mikoron oſtán tizenkęt eſtendöre iutot vólna à Sándor, bay viuáſra, és egyęb fęle viadalokra ta-

nyitatic vala, és mindenekben hammar elő véßi vala magát. Midőn kedig az ő ſerinſégét látta vólna Philep király, dicziri vala őtet.

Es egyßer monda Sándornac à király: Fiam Sándor: à te ſerénſégődet, és à te elmédnec gyors és ęles vóltát ßeretem, De az én ßűuem meg haborodic rayta, hogy à te abrázatod illyen rút, és mind kűlemb kűlemb fęle. Ezeket mikor meg halotta vólna az Olimpia, meg félemlec, és hiua hozza az Anactanabuſt, és monda: Meſter, ęrts meg moſt én tőlem, mit gondol én felőlem az király. Mert aßt mondgya vala az Sándornac

dornac: Sßeretem (fiam) à te ſerénſegődet, és à te eßes vóltodat, De banom, hogy à te abrázatod ſemmiben nem haſſonlatos én hozzám, Anactanabus kezde gondolkodni, és monda: Semmit nem árt az ő gondolattya. És az ő ßockáſſa ßerént az ęgbe à czillagoknac az ő iáráſſokat nézi vala, És mind à tőbbi felet kedig egy czillagot igen nézi vala.

Mikoron Sándor látta vólna, hogy az Anactanabus ecképpen nézne à czillagot, aßt is magabā beßéllene felőle, monda az Anactanabuſnac: A czillag, à mellyet néß, az ęgben vagyoné? Anactanabus feleluén, monda: Ott vagyon.

vagyon, fiam. Monda Sándor: Meg mutathatnádé én nękem? Anactanabus felele és monda: Éyel iöy el én velem, és meg mutatom. Sándor monda: Elmegyec: Mert öremeſt akarnám aſt meg iſmernem. Azomban monda az Anactanabus: Bizonnyal tudom, hogy én nękem az én fiam miat, és az által kel èn nękem meg halnom. Hogy ezeket monda, kezde à király házából alà iöni. Es eſtue kéſen az város köuül méne, Sándorral egyetembe. Es mikor à városnac magos árka hátán iárnának ketten, monda. Anactanabus: Fiam Sándor, Nézzed à czillagokat. Látodé, az Herc

cules czillaga meg homálly oſſodot. Az Mercurius czillaga kedig nagy féneſſégel villag. Az Iupiter czillagát is látom, melly igé rágác. Mind ezec kedig az én halálomat, mellyed az én fiamtól kel ſenuednem, közel lölnni ielentic.

És mikor eképpen néznéc à czillagokat, Sándor kezêl iarula az Anactanabushoz, és nagy hertelenſéggel taſita öret az árokbā, és eſt monda nęki: Szegény ember, Illyen halál kel nęked, hogy aualy meg hally. Hogy ha è földi dologban bölcz vagy, Miért hogy à mennyei dolgokban is hamiſſan bölczé tötted magadat, minde-

mindenektől hamissan lőtendől-
té. Felele Anactanabus? Meg
ismertem vala én, hogy effęle ha
lállal kel ennękem meg halnom.
Lám tenęked is meg mondám,
hogy az én fiam őllymeg enge-
met. Sándor monda: Hát én te
fiad vólnéc vgy? Anactanabus fe-
lele: Bizonnyára én nemzettelec
tégődet, és én fiam vagy. Es mi-
koron czeket mondotta vólna,
ki ßackada ottan à lélec belőle.

Az Sándor kedig fiui kegyes-
ségből fel inditatuán, fel vőué az
Anactanabusnac testét válára, és
fel viué à királi házban. Es mi-
kor látta vólna az Olimpia, mő-
da Sándornac: Fiam Sándor, Mi-
czoda

czoda testet hoß? Sándor felele:
Az Anactanabus teste ez. Mon-
da Olimpia: Az Anactanabus te
attyád vólt, Felele Sándor, és
monda: Valamint ßinte à te bo-
londságodból czelekőttęl, ßinte
vgy lőtt. Es paranczola, hogy el
temetnéc anactanabusnac testét.

MIKEPPEN À CAP-
padociánac feiedelme vitte Philep
királyhoz az Bucefalust, az az,
à Bucifant neuű louat.

AZ vdőben à Cap-
padocia orßagnac
feiedelme vűn az
Philep királyhoz
egy Bucifant neuű louat, melly gé
fene vala, Nagy dereku, és ßép
moda

módu ló vala, mellyet mindenfelől vas lántzockal meg kőttőßtenec vala, és vgy hordozzác vala. Ennec è lónac ßépſégét és fene vóltát mikorő látta vólna Philep király, paranczola ßolgainac, és monda: Czinallyatoc vas roſtélyból egy kamorát, hogy abba kőſ ſéc eßt ê louat, hogy à melly gonoßtéuő embereknec tőruén ßerént meg kel halnioc, minnyáian öleteſſenec meg tőle.

Azonkőzben vdő be forogván, Philep királynac ez meg ielenéc álmában, hogy az ő halála után annac kellene az ő orßágában wralkodni à ki eßt è fene louat kedue ßer meg iargalhatna. Mikor

az én annyámnac, kinec méhében fogantattam egéſſégére, hogy meg látod, hogy én haddal iőuec à te orßágodra, és à te orßágodat az én birodalmam alà hay tom. Miklós király kedig ezen meg némula. És napot tőnec à viadalnac, és vgy válánac el egy máſtól.

MIKÉPPEN VIVT MEG Sándor, Miklós királlyal, és meg győſte: Onnat meg iőuén, találta Philep királyt, hogy más feleſéget vőtt, Mellyet Alexander el ßzet attyától, és az ő ànnyàt viſſa adta Philep kiràlnac.

ONnat meg iőuén Sándor az ő attyahoz, Philep királyhoz,

hoz, ezeket mind meg beßéllé, mint iárt vólna Miklós királlyal. Es sereget kéßituén, el méne az hagyot napra az viadalnac hellyére. Mikor mind ketten ßőmbe ßállottac vólna, trombitát fuualuán őßue vtkőzénec, és rettenetessen ellenséges képpen egy másra vinac vala. A győzedelem kedig ßolgála az Sándornac. Es az Miklós király népét mikor igen veßtenéc, azonban Sándor meg foga Miklós királyt, és fegyueréuel feiét véué: És az ő orßágát mindenestül birodalma alà hayta, és meg hóldoltatà őket. Es ezenképpen nagy győzedelemmel tęre vißßa az ő attyához, Philep királlyhoz.

Miko-

Mikoron kedig vißßa tęrt vólna, talála Sándor Philep királyt az mennyekőzénec lakodalmában vluén. Mert el vßte vala tőle az Olimpiát, à Sándor annyát, és társúl vőtte vala magánac egy ember leányát, melly leánnac Cleopatra vala neue.

Be méne ezokaért Sándor à mennyegzőben, és ecképpen ßóla Philep királynac: Ellő viadalmombá és hadakozáßomba nagy győzedelemmel iártam, és ez győzedelemnec diczíretes és tißtességes koronáiát vőttem, de mind azon által mikor az én annyámnac mennyegzőiét meg ßőrzem, őtet más királynac feleségül

ſégûl aduán, tégedet én is ſemmi-
képpen nem hilac el az mennyeg
zôben, Miért hogy te is men-
nyegzôt ſerzettęl, mellyben en-
gemet nem hittál. Ezeket haluán
egy az vendégôc kôzzûl, kinec
neue Lyſiás vala, monda Sándor-
nac: Az Cleopatrától fiu tęmad,
ki à te halálod vtán az orſágot
biria, ki te hozád haſſonlatos lé-
ſen. Ezen à Sándor igen meg
haboroduán, rea méne, és agyon
vtô à bottal, mellyet kezében viſ-
ſel vala: Az Lyſias kedig mind-
gyáráſt meg hala.

Ezeket látuán az Philep ki-
rály, meg háboroduán fel kele az
aſztaltól, és az Sándorra rohan-
uán,

ûán, akara ôtet fegyuerével le
vágni, és mindgyáráſt el eſſéc, és
nem iuthatá az Sándorhoz: Es
mentôl inkáb ſiet vala az Sándor
ra, annál gyackrabban az fôld-
re le eſſic vala. Monda azon-
kôzbe Sándor nękie: Philep
király, ki Gôrôg orſágot egéſ-
ſen birodalmad alà haytottad, és
meg hodóltattad, Miért nem áll
meg à te erôdnec nyers vólta à
te lábaidban? Es ezenkôzben à
mennyegzô el oſléc. A Sándor
kedig minden aſztalokat az ven-
dégôknec fel forgata, A Cleopa-
tra is meg iyeduén, nagy hertte-
len fel vgréc az aſztaltól,

Es Philep király igen meg be-

tegedéc. Nem ſoc nap vrán ke-
dig à Sándor be méne hozà lá-
togatni. Es monda nęki: Philep
király, Noha nem igé tűrteſſeges
régedet à te tulaydon neueddel
czac ſolitani, Mind azon által,
nem vgy, mint fiunac illenéc, de
mint ember barátyáual beſél,
én is azonképpen ſóloc tenęked:
Ęgyenesſődgyęl és békéllyęl meg
à te feleſégőddel. Az Lyſiánac ha
lála felől kedig ſemmi keſſertűſé-
ged ne legyen, Mert méltán hólt
meg én miattam: Mert nem illic
vala őnękie illyen vndoſágos vét-
ket iauallani, és beſédéuel óltal-
mazni: Te is kedig méltatlan cze
lękődel, mikor én reám fegyue-
reddel

reddel támattál. Es mikoron Sán-
dor ezeket beſéllene, kegyeſſég-
ből, és keſſerűlereſſégből fel in-
dúltatuán, ſirni kezde.

Es kimenuén őtőle Sándor,
méne az Olimpiahoz, az ő an-
nyához, és monda nęki: Te, én
anyám, Az én apámnac bán-
táſſara és nehesſégére ne légy.
Jólleher, hogy à te vétked titoc
dolog, de mind azon által fegy-
hetőnec látatol lőnni. Es ezeket
monduán, viué be őtet Philep ki-
rályhoz. Philep király kedig mi-
hellyen látà az Olimpiát, mind-
gyárt hozzá fogada nagy ſép tiſ
teſſęgel.

MIKÉP-

MIKEPPEN MENtenec az Darius czáßár kőuetí az Macedoniai Philep királyhoz, az ßokot adónac fel vételére, És miképpen felelt meg Sándor az kőuetőknec.

EZeknec vtánna menénec az Philep királyhoz az Darius czáßárnac főfő népei, kic Darius czaßártól válaßtattac vala az orßágoknac adaia fel ßedéssére. Kiket látuán Sándor, monda nekiec: Mondgyátoc meg Darius czaßárnac, az tű feiedelmetőknec: Minec vtánna az Philep király fia fel neuekődet, à tyúc, melly az arany tikmonyokat toia vala az őßtetatuán, vle az ő attyánac ßękiben. Es az orßágnac népét őßue gyűtuén, eképpen ßóla nekiec: Macedoniabeli, Traciabeli, és Thessaloniabeli férfiac, és mind egyęb Görög nemzetec, vgy nézzetec én réam Sándorra, hogy az pogánoktól valo félelmet háttra vessétec, Mert én azzokat mind az én birodalmá alà haytom. Ha kinec tű közzűletec fegyuere ninczen, vegyen az én tárházamból, és kéßűllyen fel az hadra. A kinec kedig tulay don fegyuere vagyon, kéßűllyen fel azzal.

Ezeket haluán à régi és vén katonác, egyenlő ßóual feleluén,

 eſt mon-

eßt mondác: Felséges király Sándor, Soc időtől foguán vitęßkőttűnc az te attyáddal, az Philep királlyal, Ninczen immár minękűnc annyi erőnc, hogy az fegyuernec őltőzetit el hordoßhassuc, és az hartznac sulságát el ßenuedhessűc: Mert à mi időnc immár vénségre iutot. Annac okaért ha tetzic, Vállaß te melléd iffiakat, kic az hadnac terhét te melleted inkáb el visselhesséc, és ßenuedhesséc.

Felele Sándor az vény katonáknac, és monda: Inkáb akarom válaßtani az tekélletes és gyakorlot véneket, hogy nem mint az gyakorlattlan és iffiu népnec serénsé-

serénségét. Mert az iffiac gyakorta sietnec veßedelmekre, az ő iffiusàgoknac ereiében igen bizuán. Az vénec kedig mindeneket nagy halkal és ió tanáczal czelekődnec. Mikoron ő ezeket mondotta vólna, minnyàian diczirée az ő bölcz és eßes vóltát, Es végőzéc, hogy egyenlő akarattal engődnénec őnęki, és mindeneket ő vęle egyűt ßenuednénec.

MIKÉPPEN SANDOR sereget gyűtuén ment Olaßorßágra, és az Romaiakat meg hódóltatta.

EGy keuęs idő múluán à Sándor sereget gyűtuén, és

nagy haddal fel kéſüluén, kezde Olaſ orſágra menni. Es vtában Calcedoniát meg véné. A Calcedon várasbeliec kedig az várasnac kőfalaira fel menuén, erős képpen ellene tusakodnac vala. Kiknec Sándor monda: Nękтec ſóloc Calcedon várasbeliec, Auagy viatoc vitęz módon, Auagy hóldóllyatoc meg az tű reátoc viuo hadakozóknac. Mind azon által Sándor meg vőué Calcedont.

Innét ki menuén, és à tengeren haiózuán, méne Olaſorſágban, az Romabelieknec ő kedélyſégőket akaruán meg enyhiteni. A Romabeli feiedelmec kedig, az polgár meſterec, meg haluán à

Sándornac reáioc valo menetelit, igen meg rő tenénec. Es az népet őſſze gyűtuén, hatuan ezer talentum aranynyal, és ſáz arany koronát küldenec aiándokban az Sándornac: Kőnyörgénec à mellet nęki, hogy ſemmiképpen ne vina ő reáioc.

Eképpen az Sándor az Romabelektől az adót fel véuén, és minden népektől, kic Olaſ orſág bán, és Olaſ orſág kőrül laknac vala, és mind az egéſ Europabeli nemzetſégőktől, az napnyugat felé valo tengeriglen, és békeſſég ben hadgyà őket. És onnat el menuén, iuta Affricában, holot keuęs ellene tuſſakodókat találá,

és aſt is mind az ő birodalma alà
haytà. Africából mikor ki ment
vólna, paranczola az ő vitęzinec,
hogy ő vęle egyetemben haiók-
ban ſállanánac. És eképpen mé-
ne az Pharratades neuő ſigetbe,
hogy az Hámmon Iſtentől taná-
czot kęrdene. Es mikor oda iutot
vólna, be méne az Apollonac és
az Hámon Iſtenneknec templo-
mában, és ott áldozatokat téuén,
és könyőreguén, kéri vala az Há
mon Iſtent, hogy önęki minde-
nekről igazán ióuendőt mon-
dana.

Azon éyel meg ielenéc önęki
az Hammon Iſten álmában na-
gy öltözetben, és rettenetes abrá
zatban,

zatban, és monda ő nęki. Sán-
dor, El váltoſſhatodé eſte è hegyet?
és à te váſladon el hondoſſhatto-
dé? Felele Sándor, és monda:
Hogy lehetne az, Ki vólna az, à
ki aſt műuel-hetné? Es monda ő
nęki az Serapis Iſten: Miképpen
ez à hegy el nem váltoſſtattya
az ő helyét: azonképpen á te ne
ned és híred meg marád még ez
földen nemzeſégec leſſnec.

Az után az Sándor kezde
könyörgeni, és monda: Kérlec té-
ged, ió Serapis, hogy iőuendőd
meg ennękem, miczoda halállal
kelletic ennękem meg halnom?
Monda à Serapis: Igen ió em-
bernec, és nincz bánattyára, az

ő vtólſo végét, avagy halálát nem tudnia. De mind az által, miért hogy kęrdél engemet, meg mondom tenęked. Czac egy ittal vtán kel tenęked nagy keſerues halált ſenuednod: Es à te él tődnec iob ideiében kel meg halnod. Mind az által, az napról, és az oráról ſemmit ne kęrdeſſ kődgyęl: Mert ſemmiképpen meg nem mondom tenęked. Mert az nap kelet felől valo Iſtenec meg mondgyác tenęked, az te életednec el rendeltőtet határát. Es fel ſerkenuén Sándor álmából, igen meg ſomorodéc. Es kezde ott egy váraſt rackatnyi, az ő hirére neuége, és neueze aſt Alexandriánac.

MIKEP-

MIKEPPEN SANDOR meg hóldóltatta Egiptuſt Siriát, Tiruſt, és egéſs Sido orſágot.

HAluán azonkőzben az Egitusbeliec az Sándornac reáioc valo menetelét, eleyben ki menénec ő nęki, és meg hóldolánac, és őtet Egiptus orſágában nagy ſép tiſteſſégel be fogadác, Es mikor be menne Sándor Egiptusba, találá egy nagy királi oſlopor, mellyet máruán kőből ki faragtanac: Es arra nézuén Sándor, monda: Kié ez az oſlop? Es mondánac ő nęki: Ez az oſlop az Egiptusbeliek-nec bölcz királyoknac, az Anac-

tana-

tanabuſnac oßlopa. Ezeket haſ-
uán Sándor, monda: Az Anac-
tanabus én attyám vólt. Es eze-
ket monduán, mindgyàrt le bu-
rula à földre, és az oßlopot kezdé
czókolgatni,

Ezeknec vtánna méne Siriá-
ban. A Siriábeliec kedig erőſſen
vinac vala ellene, holot Sándor
népében is ſokat el veßte. Onnat
el indúluán, méne Damaſcus vá-
roſra, és meg véué aßt. Az vtán
hogy Siriát meg véué, el méne, és
tábort iára az Tyrus neuő váras
melet, Holot az Sándor ſoc nya-
uallyákat, és károkat népében
valla. Mert az Tyrus váras erős
vala, mind hellyel, és mind épi-
lőttel.

lőttel Erős kőfalockal meg keri-
tőtet vala, és minden egyęb épü-
letőckel, Terméßet ßetént kedig
inkáb erős vala az hellyel, Mert
vala ßinte az tenger parttyán,
Ott az Sándor egy igen nagy al
kotmánt állatà az tegeren, az
váraſnac kőfalla mellé, hogy ſem-
mi rendbeli haiós népec az part-
tra ki ne ßálhatnánac, és à part-
tról az tengerre ſe mehetnénec.

Gondolkodic vala azonban
az Sándor, miképpen férhetne
oſtrommal à várashoz. Mikoron
kedig Sándor feckút vólna ott à
varas allat egy nyihány napiglá,
azonközben kezdénec meg ßű-
külni. Mindgyárt Sándor leuelet
irata

irata az Sidóknac papi feiedemlehőz, kinec neue Iadelus vala, intuén őtet, hogy őnęki az tábor ßűkségére valo segitséget küldene, és minden pénzre valo marhákat és arukat vitőtne ki az ő táborára. Annac felőtte eßt is meg irata, hogy az adót, mellyet az előt Dariusnac fűzetet, minden késedelem nęlkül mindgyáráſt nekie küldgye: Es hogy inkáb válaßßa az Macedoniabelieknec barátságokat, hogy nem mint az Persiabeliekét.

Ezeket az leuęlből meg ęrtuén à Sidóknac papi feiedelem, eképpen felele az leuęl véuőknec: Igaz hitem ßerént mõdom, hogy én az

meg vételéhőz. Épite annacokaért Sándor az tengeren igen nagy alkotmanyt haiókból, mellyet ßaz vas matskát tarttyác vala. Az haiókra fellyűl olly nagy magos olkotmányt épitete, hogy az várasnac ő kőfalainál, és minden egyęb tornyainál magasb vala. Sándor kedig fegyuerében fel őltőzuén, fel méne az nagy magas alkotmányra, czac őmaga, és paranczola mind az egéß seregnec, hogy viadalhoz mind fel kéßűlnénec: Es mihelyt látnác, hogy ő be megyen az várasban, egyßers mind ostromnac mennénec az váras kőfalánac. Ott az Sándor az vas matskákat fel ßederuén, állatà

állatà az nagy alkormányt az vá raſnac kő fallai mellé. Sándor kedig mikoron fen állana az alkormánnac teteién, vgréc el be mind gyáraſt az várasban, à melly aránt álvala az Balaam, à varasbeli népnec feiedelme, Es mindgyáráſt feláluán az Sándor, rohan az Balaamra az ő fyguerével, és mindgyart meg ölé az Balaamoth.

Látuán az Macedoniabeliec, és à több Görögec, hogy Sándor be ßeket vólna à várasban, kezdénec leg ottan az oſtromon à kőfalra fel menni, ki laytorián, és ki mint mehet vala. Az Tyrus várasbeliec kedig annyéra meg rette-

rettenénec az ő feiedelmöknec az Balaamnac hertelen halálán, hogy ſemmiképpen az Görögök nec ellenec nem álhatnac vala. Es eképpen à váraſt meg vöuén, mindeneſtől földre le rontatà. Es onnat ſiet vala fel menni Ieruſalemre.

MIKÉPPEN FOGATtác à Sidóc Sándort az Angyalnac intéſſéből.

AZ Iadelus, az Sidók nac papi feyedelem, mikor meg hallotta vólna, hogy Sándor menne Ieruſalemre, igen meg iyede rayta. Es öſſue gyűytuén az Sidókat, harmad na-

mad napig valo bőytet hagyà nękic, és könyörgéſſőknec, és áldozatokra, hogy az Iſtent ſegétſégůl hinác paranczola. Azon éyel az áldozat után, az Iſtennec Angyala meg ielenéc nęki eſt monduán. Ne fély ſemmit, Hanem mindgyáráſt az várasnac vtzáit tißtitaſd meg, és az várasnac kapuiát nyiſſac meg, és mind az várasbeli nép mennyen ki à várasbólſſép tißta feier ruhákban fel őltezuén: Temagad kedig, és te veled egyůt à tőb papoc, à tů ßép tißta feier papi őltezetőkben fel őltezuén mennyetec eleyben az Sándornac: Mert ßükség ő nęki tů raytatoc is birodalmot venni, ki mind

az Iſtennec neuét, à mellyet látot vala, imádà. À Sidóc mindgyáráſt egyßers mind kezdéc kőßenteni az Sándort, és nagy felßóual kezdénec kiáltani, eſt monduán: Éllyen, éllyen az hatalmas Sándor, Éllyen győzedelmeſſůl: Éllyen győßhetretlennůl, és minden földi feiedelmeknec felőtte fel magaſſ taltaſſéc, és dieziretesb legyen.

Ezeket látuán à Siriabeli királyoc, kic vęle valánac, igen czudálkoz uán ő kőzőtec zugolódnac vala. Egy az feiedelmec kőzzůl, kinec Parmenio neue vala, kęrde à Sándort monduán: Te hatalmas feiedelem Sándor, Mi dolog ez, hogy mikor minden

népec tenęked tęrdet feiet haytanánac, te még is imádád, tęrdet feiet haytuán, az Sidóknac feiedelmét? Kinec Sándor felele és monda. Nem eßt è papot imádtam én, hanem aßt az Iſtent, kinec papſágát az à papviſſeli. Mert ennec abrázattyában és ölközetiben láttam én meg aßt az Iſtent, még Macedoniában mikor vólnéc, Es gondolkoduán róla magamban, miképpen haythatnám én az én birodalmom alà az egéß Aſiát. Annac okaért vélem, hogy Iſtennec ſegitſége velem léuén, Darius Czáßárt meg gyözem, és az Perſiabelieknec ö hatalmokat, és wraſágokat el rontõ,

Es vala-

Es valamellyeket én az én ßüuemben el gondoltam, hogy mindeneket meg ßereßhetec iól hißem.

Es ezeket ßóluán az ö népeinec, be méne az papockal Ieruſalemnec varoſsában, és à templõban is, mellyet à bökz Salomon rackatot vala. Es à papoknac mutogatáſsoc ßerént ßido módra áldozatot tön az Iſtennec, Es à papifeiedelem eleybe viué ö nęki az az Daniel propheta iráſsát, mellyben meg vala iruán, hogy egy à Görögöc közzül támadna, ki à Perſiabelieknec birodalmokat, és hatalmokat el rontana (Laſd meg Daniel, 8 cap.

Sándor pediglen ö magára

 magya-

magyarázván az propheta iráſſát, igen örül vala, Es mindgyáraſt az papi feiedelemnec, és mind à tőb papoknac nagy ſoc drága aiándékokat oſtogatà. Es igére eſt nekiec, hogy valami kéréſt ő tőle kérnénec, meg adna aſt ő nekiec. Az papi feiedelem monda: Engőtteſſéc meg minękűnc, hogy à mi attyainknac és eleinknec tőruényeckel ellyűnc, és hęt eſtien deiglen adó nęlkűl legyűnc. Es Sándor mindeneket meg engőde ő nekiec, Ennec vránna eſt is kére az papi feiedelem az Sándor tól, Hogy à fiadóc, kic Mediábã, és Babiloniában vólnánac, az fiadóknac ſockot tőruényeckel ſabadon

Nagy Sándor
Nagy Sándor
Nagy Sándor
Nagy Sándor
Nagy Sándor

Nagy Sándor éle-
nek Hissoriája
Mellyben elő
adodik az ő
Sjelbe magaviselése és
az ő vitézsége

ABCDJEFM

MIKÉPPEN SANDOR oluastatta el az Darius Czáßár leuelét az ő vitęzi előt.

vitagoznak azt

ELiutánac azonkőzben az Darius Czáßár kőueti az Sándorhoz, Es eleybe viuéc ő nekie az Darius leuelét, mind à tőb aiándékoc kal egyetemben, Sándor kedig à leueler mind az egéß sereg előt el oluastatá. Es az leuelet haluán az Sándor vitęzi, igen meg háborodánac rayta.

Eßt látuán à Sándor, monda nekiec: Vitęzim és én ió társaim, Miért háborodic meg à tű ßűuetec, az Darius leuelét haluán?

Nem tudgyátocké, hogy à mellÿ ebec ſokat vgatnac, nem igen ſoktanac azoc meg marni. Én kedig elhittem, hogy ez leuęl igazat ſól egy rézből, tudni illic, à kincznec ſokſága felől, mellyet mond az Darius Perſiaban és ő nála lenni. Es azokaért ſükſég minękůnc ezért vitęz képpen ő vęlec meg vinunc. Es ezeket monduán, paranczola az ő vitęzinec, hogy az Darius kŏuetit meg fognác, és ŏket fel akaſztanác.

A kŏuetec kedig nagy fel ſóual kezdénec kiáltani, eſt monduán: Hatalmas király Sándor, Miczoda vétkůnc vagyon mi

nękůnc, hogy à mi feiedelmünkért kel minękůnc meg halnunc? Felele Sándor, és monda ő nekiec: A tů feiedelmetŏknec iráſſa kénſerit engemet erre, hogy így czelekŏgyem tů veletec, à ki tůteczelekŏgyem tů veletec, à ki tůtelket az latorhoz nem ſandt kůldeni. Felelénec à kŏuetec, monduán: A mi feiedelmůnc írta ezeket tenęked, Mert az te nagy vóltodat, és hatalmaſſágodat annyira meg nem ęrtötte. Ezért boczás el minket, Mert mi beſélbolyůc meg ő nękià te nagy dŭczŏſégŏdet.

Ennec okaért Sándor el bocząttà ŏket, Es lakodalomban hiuatà az után ŏket. Mikoron immár az

már az lakodolomban vólnánac, mondánac à kőuetec Sándornac: Hatalmas Sándor, Ha te felségődnec tetzic, paranczolly az te ſolgaidnac, hogy ezeren iőyenec el mi velűnc, és az Dariuſt mi ő kezekben adgyuc, Sándor feleleńkic, és monda: Vigadgyatoc moſt azon, hogy itt vltec, Mert à tű feiedelmetőknec el aruláſſára egy ember ſem adatic én tőlem tű nęlkűlec, Máſod napő azért az Sándor is leuelet irata az Dariuſnac, illyen módon,

AZ NAGY SANDOR
leuele, mellyet íratta vólt
Darius Cząſárnac,

Sándor

SÁndor, Philep királynac, és Olimpia aſſonnac fia, Az királyoknac királyának, és az napnac attyának, ki egyenlő képpen fénlic az Perſiabeli Iſtenneckel, az az, Az Dariuſnac, Eſt iria, mond uán: Ha az igaſſágot meg tekintyűc, és eſſünkbe venni akariuc, meg láttyuc, hogy mi ſemmit nem birunc, vgy mint tulaydonunkat, Hanem, valamit birunc, mind máſunnat ſállot mi reánc. És mikor minnyáiunknac ſerencząie igen haylando, vgy hogy gyakorta à kazdagból ſegénnyec legyenec az emberec, Es à vi-

gasság vtán ßomoruságoc érkőzzenec az emberekre, Es az nagy tißtességről gyakorta le vettessenec: És eképpen vißßontac változzéc az embereknec ßerenczęiec: Nem illic azért valakihőz, hogy ha ő ió ßerenczęben, és nagy tißtességben vagyon, hogy annyéra el hidgye magát, hogy nalánál aláb valókat mind meg vtállyon. Mert gyakorta az alà valo fel magaßtaltatic, és az nagy feiedelem mind az földig meg gyaláßtatic. Éktelen dolog és vndokság ez azért, à mit te, illyen nagy hatalmas feiedelem, mint az emberektől láttatol lenni, ennękem kisdednec és alázatosnac illyeneket vé-

ket végőzned és izenned. Te hasonlatos vagy az naphoz, és az Istennektől adatot ßękben az Persiabeli Istenneckel mondod hogy vlß: De miért hogy az Istenec halhattlanoc, az halando embereckel nem igen társolkodnac. Én bizonyára hogy halondó vagyoc, és vgy megyec te reád, mint halando emberrel meg vini. Te kedig, ki igen nagy és felséges vagy, és akarod magadat mondani vgy mint halhattattlannac, mikoron én velem meg kezdeß vinya, ha engemet meg győzendeß is, semmi diczíretet euel magadnac nem nyerß, Mert egy kisdet embert birß meg. De hogy

 ha én

ha én tégedet meg győzlec, ennękem nagy tiſteſſégemre és diczíretemre leſſen, hogy illyen nagy hatalmas feiedelmén győzedelmet vőttem. Es műuel hogy mondád, az Perſiát ſoc arannyal és kénczel bővelkődni, Fel gerieſztéd à mi ſűuünket, és meg vidamitál minket à mi erőnkben, hogy vitęzſégünckel aſſt à kénczet miénké teheſſük, és à ſegényſéget, mellyben minket lenni mondaſ, rólunc el vetheſſük, Hogy ennękem az aiándékokat kűlted: azockal bizonnyal iővendőket meg iővendőltęl. Mert az laptánac keregſégén ęrtem, hogy az egéſz földnec az én birodalmő

ala kel

ala kel iőni. A máſodic aiándékő eſt ęrtem, Hogy mindē királyoc és ez földi feiedelmec én előttem meg haiolnac. Te kedig, ki illyen nagy és haralmas vagy, immár be adtad ennękem adódat, mikoron ez aiándékokat, kiknec il, lyen nagy méltoſágoc vagyon, te tőled el vőttem.

Mikoron ez leuelet meg iratatta vólna Sándor, hiuata hozzá ia az Darius Czáſárnac kővetit, és őket ſép aiándékockal meg aiándékozuán, az leuelet kezekbe ada, Es el boczátà őket. A kővetec kedig viſſza menénec Dariushos. Ezeknec vtánna Sándor ſeregét el indituán, kezde menni az

Darius lakohellye felé Perſiaban. Darius azonközben el oluaſuán az Sándor leuelét, igen meg haborodéc: Irata annac ockaért az ő ſolgainac eképpen.

DARIVS CZÁSÁR leuele, mellyet irt ſolgainac Primuſnac és Antiochuſnac, az ő fő ſolgainac, à Sándor leuelébŏl okot véuén.

Irályoknac királya, az Darius Czá ſár, Primuſnac és Antiochuſnac, köſzenetit iria, és eſt paranczollya:

Hallottuc, hogy az Sándor, az Philep királynac fia, meg bolondúluán keuelyſégnec miatta, Aſiaban be iöt, És ötet nagy ſoc ſépſég-

ſépſégtŏl me
okaért erŏſſen
czollyuc, hogy ió
ſereggel, és minc
kel, ŏſſue gyŭlué
gyermec ellen fel tamadni ne ke-
ſeret: Hanem rea menuén, ŏtet
meg fogiátoc, és én elŏmbe hoz-
zátoc, hogy ŏtet oſtorral meg ver
uén, fel ŏltŏſſteſſem bárſonban,
és viſſa küldgyem ŏtet az ŏ an-
nyánac, az Olimpia aſſonnac.

El oluaſuán azért az Darius ſolgai ez leuelet, eképpen irának feleletet az Dariuſnac.

PRIMVSNAC ÉS ANtiochuſnac leuéle, mellyben felelnec Darius Czáſárnac, az ŏ wrokнac leuelére.

Minden

n királyoknac
ıyánac, Az na-
, hatalmas feie-
elemnec, az Dari-
ıs Czábárnac, Pri-
,ius és Antiochus ſolgálattyo-
kat aiánlyác,

Te felſégödnec eſt adgyuc tuttára, hogy à gyermec Sándor, à mint felſéged neuezi, az mi orſágunkat igen el puſtitotta. Mi nagy ſockaſággal fel gyüleközuén, ellene viunc vala: De öc hatalmasbac léuén minálunknál, mi meg futamánc elöttec, és alig ſaladánc és meneködénc ki az ö fegyueres vitęzinec kezekből. Mi annac okaért, kiket mondotoc

az tü

az tü birodalmatoknac ſegi
nec lenni, Te felſégödnec alázatos képpen könyörgünc, hogy felſéged minękünc legyen ſegitſéggel.

Es mikor 'Darius ez leuelet meg oluaſta vólna, Azomba iöue más köuet is, ki meg monda Dariuſnac, hogy az Sándor kezel iöt vólna, és az Sitagma neuö folyo víz, mellet tábor iártatot vólna, Ezeket haluán az Darius Czábár, ıſmet leuelet ira az Sándornac.

DARIVSNAC MÁSOdic leuele az nagy Sándorhoz, és miképpen Darius Czábár küldötte Sándornac az mákot.

Minden

MInden királlyoknac királlya, és Wraknac wra, az hatalmas Darius Czá ßár.

Sándornac, az ő ßolgaiánac eßt paranczollya.

Mind è ßéles világon hires és diczíretes az Dariuſnac neue. Te kedig miképpen merttęl által iőni ennyi follyó vizeken, hegyeken, és tengereken, és az én crßágomnac birodalma ellen fel támadni? Nagy diczír tedre, és tißteſſégődre vólna ez is nęked, hogy ha èn engedelmem és akaratom nęlkűl Macedoniát birhatnád, és wralkodhatnál benne,

Iob

Iob vólna tenęked, hogy ez ſoc gonoß czelekedetedet megßánnád bánnád, és meg tęrnél abból, hogy nem mint az én haragomat, és boßßuallá ſomat reád várnád, Mert az én wraſágom és hatalmam annyi, hogy az nęlkűl az főld vgyan őzuegynec, és puſtánac mondhatnéc lenni. Annac okaért tęry meg à te főldődbe, minec előtte az én boßßu álláſra valo haragom az te feiedre ßállyon. Es hogy mi nagy erőnket és dűczsſégűnket meg iſmerjed, ielenttyűc tenęked az máknat ſockaſſágán, mellyet ez ßákban te hozzád kűltem, Látod azokaért, ha eßt è mákot egyenként meg

nt meg ſámlálhatod, Tudgy-
d bizonnyal, hogy az én né-
pemnec is ſokaſágát meg ſám-
lálhatod. Hogy ha meg nem
ſámlálhatandod, tęry meg à te
fölдödbe, és feletközęl el az te
elebbi czölekedetidröl. Mert ſám
lálhattatlan az én fegyueres és
hadakozo népem, Es ez vtán ef-
fęlét ne czeleködgyęl.

Mikoron ezokaért el iuttot-
tac volna az Darius köueti Sán-
dorhoz, eleyben viuéc Sándor-
nac az Darius leuelét, és à ſakbeli
mákot. Mindgyáraſt kedig hogy
az leuelet el oluaſà, nyula be à
ſákban, és ki vén az mákban, és
ſaiában téuén, kezdé rágni, és eſt
mendgyá.

EPITAPHIUM
Calendae Novembris
Melyet ama hires
OLIMPIA ASSZONYNAK Fia
nak és
Kiralyokk Kiralya Vrakk
Vra Világ bíro, I. [illegible]
NAGY SÁNDORNAK
az
Antipáter meg etetesé
röl ivt egy szegény Le-
gény. Melynek neve
ugyan tsak ennek is
NAGY SÁNDOR

zonnyal, hogy nem ſoc idő mu
után ſoc ió vitęzimmel te reád ſi-
etec, és el iőuec. Imè moſtan az
te mákod hellyében küldőc én te-
nęked borſat, hogy eßedben ve-
gyed, hogy az máknae ſokaſágàt
ez keueș borſnac erőſſége fellyűl
haladgya. Ez leuelet Sándor, és
à borſat ada az Darius kőuetи-
nec, Es meg aiándékozuán őket
èl boczátà őket.

MIKÉPPEN SÁNDOR viſſa menuén Macedoniában, meg verte Amontaſt, az Darius Czáſár feiedelmèt.

EL indituán ſeregét az Sándor, kezde viſſa menni Mace-
doniàban az Perſi-

ból. Az v̊dőben egy haralmas wr, kinec neue vala Amonthas, az Darius hadánac fő hadnagya. Arabiaban nagy erőuel lest ál vala az Sándor ellen. Ez Amonthas mikor hallotta vólna az Sándornac arra valo menetelét lőnni, nagy erős és ßántalen sereget indítuán, ellene támada Sándornac, és viadalt kezde ő vęle. Az viadal kedig reggel el kezdettéc, és napnyugatkorig erőssen tarta. De mind azon által el nem végőßtetéc, Hanem harmad napiglan nagy veßedelmes hartzot egy más ellen tartánac.

Ezokaért olly nagy hartz, és erős v̊tkőzetec lőn, hogy az nap-

nac fé-

nac fénye ackoron el veße, és n
akarà nézni ennyi nagy véro
táſt. De végőzettre kezdénec à Perſiabeliec felől ßántalan ſockan el hullanyia. Eßt mikor meg látta vólna az Darius hadnagya, annac à hadnac à feiedelme, hátat aduán meg futaméc, és nem ſokad magáual czac alig ßallada el. Olly nagy gyorſaſággal méne az Dariushoz, hogy még ott eré Darius előt à kőueteket, kic Sándortól vißßa tęrtec vala: És az DariusCzáßár az Sándor leuelét még kezében tarttya vala, és kęrdezi vala, mit műuelt vólna Sándor az máknac, à mellyet nęki kűldet vólt. Az kőuetec felelénec és

 mondá-

ondánac Dariusnac: A ſàkból ki véuén, ſaiába vette benne, és meg ráguán, monda: Iól lehet hogy ſockan vadnac, De minnyáian erőttlenec és igen lágyac.

Darius is vén az borsban ſaiában, mellyet Sándor önęki küldőt vala. És mikor rágna, fel fohászkodéc, eſt monduán: Keueſen vadnac az Sándor vitęzi, de igen erőſſec, mint ez è bors meg ielenti. Alig talál ellene állhatókat egéſz ez világon. Azomban meg ſólala az Amonthaſis, és monda: Úgy vagyon wram, hogy keueſen vadnac az Sándor vitęzi, de igen erőſſec, kic az én ſoc vitęzimet mind meg öléc: kiknec kezek

ből én magam is alig ſabadul meg.

Sándor kedig mind az által nem keuéllyedéc abból, hogy ő illyen győzedelmes lőn. Mert ő egyenlőképpen mind à Perſiabeliéket, és Macedoniabelieket egyaránt el temeteté, kic az hartzon és à viadalban el húllattanac vala.

MIKÉPPEN MENT Sándor Ciliciában es Aſiában, holott az hóldolt nép közzűl ſereget gyűytet magának.

EZeknec vtánna iuta Sándor Ciliciaban, és Saniniaban, holott ő nekie ſoc váraſoc hiteket aduán, mind meg hóldolánac.

s ez tartományban az hóldól
p közúl gyüte az ő ſerege mel-
e tizenhęt ezer válagatot legé-
nyeket, és vitęzeket. Ciliciából
méne Sıniaban, Melly minden
ellenkődés nęlkül ő nęki meg hól
dola. Onnat méne az Taurus neuú nagy magas hegyre, És el be
méne az Proſpolis neuő váraſ-
ban. Onnat is el menuén, méne
be Aſ. ban, És azokat meg hól-
dotlatuán, méne az Phrigiaban:
és be menuén ott az Napnac ra-
katot kápolnában, holot áldoza-
tokat tőn, Es onnat el indúluán,
iuta be Macedoniaban, Es találá
az ő annyát, hogy immár az be-
segſégből meg könyebedet vala.

Es ſóla

Es ſóla az annyáual, az Olim-
pia aſſonnyal egy nyihány na-
pon, nagy ſoc kúlömb kúlömb
fęle dolgockról.

MIKÉPPEN SÁNDOR
kitęruén Macedoniából, iſmet
ment Perſiára,

Iſſontac ki indúluán Sándor Mace-
doniából, kezde mé-
ni az Perſia felé, És
tábort iártattà à hel
lyen, melly Abdironnac hiuatat-
tic vala. Az váraſnac népe az ka-
pukát bezára minden felől. Eſt
látuán az Sándor, igen meg ha-
raguéc, és paranczolà vitęzinec,
hogy az váraſt fel gyuytanác. A

vitęzec kedig az várafra rohanuán, erőſſen kezdéc oſtromlani.

Az várasbeliec, mikor láttác vólna, hogy ellene nem álhatnánac az ellenſégnec, az nagy ſockaſſágánac, kezdénec kiálcani, eſt monduán: Hatalmas király, Sándor, Nem azért zártác be az városnac kapuit, hogy te felſégödnec ellene álhatnánc, De az Darius Czáſſártól való féltünkben: Ki eſt meg haluán, hogy téged be boczáttunc, reánc küldene ſolgait, kic minket mindeneſtől fogua el puſtitanánac.

Felele nękic Sándor, és monda: Niſſátoc meg à várafnac kapuit, ha akarrtoc meg menekődni

az fegy-

az fegyuereſſektől. Es mikor az Dariuſal véget vetec, mindenekről többet ſóloc ackor oſtán v
letec, Ezeket haluán az várasb
népec, mindgyáráſt meg nyitác
az váraſnac kapuit.

Onnat méne à Senis neuő
follyo víz mellé, holott az Sándor népére nagy ehſég ſálla. Zu
golódnac vala ezok
zec monduán: A m
gyatkoznac érle
Es Sándor biſtat
Vitęzec, tű erő
ig az hadnac
egyűt ſennе
nęktec az
kętſégben

radáſtokról. Nem de ha élhettec teſtetekben, nem elég louakat ta- lunké? Hogy ha kedig teſtünk- n meg halunc, ſemmit nem aßnál minękünc az louaknac ſockaſága. Sieſſünc azért olly hel lyekre iutni, holot mind magunk nac, és mind louainknac elég ele- delt találhaſſunc.

ÉPPEN MENT
ebas váraſra, és mint
aßt és el rontotta.

nét el menuén
ndor, iuta az
shoz, melly ne
tic Thebaſ-
Es monda
lakòknac:
Adgya-

Adgyatoc ennękem ött lagatott hadra valo les kic fegyuerben fel öltö kem ſegitſégömre én ve. yenec az hadban. Ezeket h. az várasbeliec, bezárác az vár. nac kapuit: Es ö közzülec tíz eze- ren fel fegyuerközuén, az fokok- ra fel oßlánac, és nagy fel ßóual kezdénec kiáltani: Sándor, Ha el nem mégy mi tölünc, mind te- magadat, és mind népedet rútúl meg veriüc.

Ezeket haluán az Sándor mo- ßlyoguán eßt monda Tü Thebas várasbeliec, Igen hireſſec vattoc ü az tü erösſégtökről: Be zártát- oc az váraſnac kapuit, és eßt

,yatoc, hogy meg vítoc én
z erős és hadakozo em-
ì kőfal meget belől ſu-
anem az mezőben em-
odon meg vthőzic és viu az
aſséggel:

Mikoron ezeket meg mon-
dotta vólna, paranczolà négy
ezer kęz iyaſſoknac, hogy az vá-
raſt mind környül vennéc, és az
kőfalokra fel háguán laytrákon
mérges nyilackal mindent meg
ölnénec. Paranczola vſſontac
más kęt ezer louagnac, hogy az
váraſnac fondamentomát meg
rontranác. Iſmet hagyà ezer gya
logoknac, hogy az váras kapuir
tűzet vetnénec, és felgyutanác az
kapuk

nec így kel lenni, és semmiképpé el nem múlhatic.

Es történyéc egy nyihány nap után, hogy az Sándor meg haraguéc az Strxagonasra, és ötet az feiedelemségről le veté. Strxagonas kedig elméne az Athenásbeliekhöz, holot az Sándor felől mindenekről sírua panaßolkodéc. Az Athenásbeliec ezeket hallván, igen meg haraguánac, és mondgyác vala, Hogy öc az Sándorral gonoßúl czeleködnénec, hogy ha az Straxagonast az tiztben hellyére nem állatna.

MIKÉPPEN IRT SÁNdor az Athenásbelieknec, Es miképpen ment ömagais Athenásban.

SÁndor ſeregét el indítuán, kezde méni Athenás váras felé. És mikor meg hallotta vólna, à mit az Athenásbeliec ő felőle ßólnac vala, leuelet íra ő nekiec eképpen:

Sándor, Philep királynac, és Olimpia aßßonnac fia, az Athenasbeliecnec eßt iria, és paranczollya, Minec vtánna az én atyám meg hólt, az birodalom ßáilot én reám. Alà mentem én mind egéß napnyugatig, holot minden lakozó népec az én birodalmam ala meg hóldóluán, adtác magokat, Romatól fogua, mind egéß az nap nyugati tengeriglen.

Nemellyec minket békéuel be fogatrac, és nemellyeket haddal hóldóltattunc meg, Es à kic nem akartác minękünc békéuel engődni. és mi hozzánc hóldolni, az ő lakohellyeket tellyeſſéggel el puſtitottuc. Moſtan kedig hogy ki iöuénc az Macedoniából, és az egéß Affrican által iöuénc, az Thebas várasbeliec kezdénec ellenünc tuſakodni, és à mi birodalmunkat meg vtálni, kiknec az ő keuélſégőket mind az földig meg aláßtuc. Tünęktec kedig Athenasbelieknec eßt irom, hogy minden késedelem nęlkül küldgyétec én hozám tiz bőlcz philoſophuſokat, kickel valo be-

ſéllésben én is gyakorlyam maga mat. Ezektől meg válua egyebet nem kérec tű tőletec, hanem eſt kéuánom, hogy engemet, mint wratokat, és királytokat féllyétec, és tiſztellyétec. Hogy ha az én paranczolatomnac, és birodalmomnac nem akartoc engedni, ſükſég, hogy tű erősbec legyetec minálunknál, És az erősbeknec az tű birodalmatoc alà iutni.

El oluaſuán az Athenásbeliec ez leuelet, kezdénec külömb kükülömb képpen kiáltani. Az Euſculus neuő bőlcz Philoſophus fel áluán à ſokaſág kőzet, monda, Hogy ſemmiképpen nem kel engődni az Sándor beſédénec. A

kőſſég kedig őſſze gyűluén, könyörge az Demoſtenes philoſophuſnac, hogy őnçkic adna ió tanáczot, és valami őnçki tetzenéc, ielentené meg tanáczában.

Demoſthenes ezokaért fel álnán, az népet le czendeſité, és így ſóla: Attyámfiai, polgár társaim, halgaſſátoc meg békéuel az én beſédimet, és vegyétec iól eſſetekbe: Ha vélitec, hogy az Sándornac hatalmat meg győzhetitec, viatoc megy vçle, és az ő beſédiuel ſemmit ne gondolyatoc: Ha elégtelennec iſmeritec erre magatokat, Engegyetec az ő hatálmának. Mert eſt iól tudgyátoc, à mint hallottuc az mi elenk-

től, az Sennes király iól lehet erős és hatalmas volt, és soc győzedelemmel iárt, mind az által gyakorta soc kárt vallot.

Ez kedig à Sándor soc szántalan hadat viselt, mellyekből mindenkoron győzedelemmel iőt meg. Lám az Tyrus várasbeliec erősséc valánac, és minden fęle hadakozásban bölczec: de mit haßnált ő nękic az ő sokságoc és erősségec? Az Thebas várasbeliec az hadakozáshoz valo dolgokban minden képpen bölczec valánac, kic és kiknec várasoc az viadalnac mesterségéuèl ékősec valánac: De mit haßnált önękic az ő bölczeségőc, és az hadakozásban valo

valo nagy ereiec? Nem ęrtettetęké, hogy szántalan soc városoc, kikre el ment az Sándor, minden viadal nęlkül, és ellenközésnęlkül, az ő hatalmának engettenec? És hogy az Straxagonast az ő tiß itől meg fosztotta? Iól műuelte: Mert Straxagonas eßt bűneiért meg érdemlötte. Mert hallottuc és ęrtőttűc az Sándort bölcz és eßes embernec lenni. Bűntölen azért az Straxagonast tiztéből ki nem vettötte.

Az várasbeliec egyenlő akarattal kezdéc diczirni az Demosthenes tanáczát. Es el végzuén ömagokban, küldénec az Sándornac egy arany koronát, mel-

lyben más fél ház font tiſzta arany vala. Es ez mellet az kőnetektől egyetemben az adót is be kűldéc nekie: De à bőlczec kőzzűl egyet ſem kűldénec. Az kőuetec azért el viuéc Sándornac az aiándékot, és az adót. Es meg értė Sándor az Euſculuſnac tanáczát, ki mondgya vala, hogy az Sándornac ne engődnénec. Az Demoſthenes tanáczát is meg értė, ki aſt monda, hogy Sándornac ellene ne állyanac: és ira őnekiec leuelet illyen módou.

SÁNDORNAC LEVELE az Athenás várasbeliekekhőz.

SÁndor, Philep királynac, és Olimpia aſſonnac fia,

nac fia, az Athenásbelieknec eſt iria.

Miglen az Görögöknec hatalmaſſágoc ala nem haytom az pogán népeket, addig az király neuet ſemmiképpen fel nė vęſſem. Én nem akartam népemmel az tű váraſtokban be menni, hanem czac egy nyihány ferfiu vitęzimmel, à kic én velem vadnac: Mert ſemmi kętſégben nem akartunc tűteket hozni. Tű kedig én ellenem máſt gondoltatoc. Bizonſágim ennękem az Iſtennec, hogy ha valamellyitec én ellenem fel támadot vólna, meg ęrzőtte vólna az én ő ellene valo haragomat. Irtam vala én tű nęktec,

nęktec, hogy tíz bőlczeket kűldenétec, Mind az által tű én paranczolatomat fűletec mellől boczáttatoc el, nem tuduán az Sándornac hatalmát. Iól lehet, hogy ezért méltán érdemlenétec valamit: mind az által minden vétketőket meg engődgyűc tű nęktec. Legyetec ió ßűuel ezokaért, és vigyázatoc, Mert semmi nehességtec nem léßen nęktec mi tőlűnc, ezért, hogy az Demosthenes tanáczánac engettetec.

Ezeket el oluasuán az Athenásbeliec, igen nagy őrőmben lőnec.

MINT IÁRT SÁNDOR az Lacedemonbelieckel.

Onnét

ONnét el indítuán Sándor seregét, kez de iutni az Lacedemon váras felé: és izene à várasbelieknec. Az várasbeliec semmit nem gondoluán az ő paranczolattyáual, eßt mondgyác vala egy másnac: Nem vagyunc mű olly erőttlenec, és aßßonember ßűuűec, mint az Athenásbeliec, kic mindgyárt meg iyettec à Sándortól. Mutassuc meg à mi vitęzségűnket ő ellene ember módra. Es ezeket monoluán, az váras kapuit bezárác, és az vártákra oßoluán, őrzic vala az várast. Sokan ő közzűlec haióban be ßállánac

lánac, és az tengeren Sándornac eleyben ménénec.

Ezeket mikor meg ęrtötte vólna az Sándor, leuelet irata ö-nekiec ez képpen:

AZ SÁNDORNAC leuele, mellyet írt az Lacedemon-belieknec.

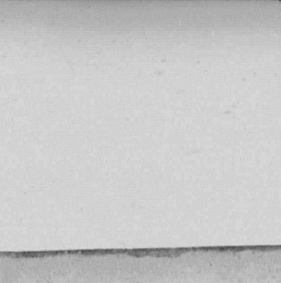

SÁndor, Philep királynac, és Olimpia aßßonnac fia: A Lacedemonbelieknec eßt paranczollya. Eßt è tanáczot adõ én tűnęktec, hogy az hiwséget, mellyet az tű eleietőktől vőttétec, éppen meg tarczátoc. A mellyet nem fokhatoc, arra kezetőket se nyuytsátoc. Hogy ha kérkődni és dűcze-

és dűczekődni akartoc à tű erős-ségtőckel, vgy vitęzkődgyetec, méltó tißtességet vegyetec mi tő-lűnc. Ezokaért erőssen paranczol-lyuc tű nęktec, hogy haiótokból ki ßállyatoc, mĩec előtte à tűz rútul is kénßeritsen tűte ket ki ßállani, és vgrándozni belőle. Ha eßt nem akariatoc műuelnie, tű magato-kat bűntőssétec oßtán, mikor Sán-dor tűteket meg kezd győzni.

El oluasuán è leuelet az Lace-demonbeliec, igen meg haraguá-nac, És kezdénec à viadalhoz erős-sen kéßűlnie, Sándor az várast se-reggel kőrnyűl vőuén, rettene-tessen kezde, ostromlania, És az kőfalockra laytrákon fel háguán kezdéc

kezdéc à várasbelieket à fokro nyakra tőre le hannyi: Kic kőzzűl ſockan meg halánac, és ſockan halálra ſebeſedénec.

Más felől el küldé Sándor, és à haiókat tűzzel meg gyuytatà. A meg gyuladot haiók, à fennyű viaßnac miatta rettenetteſſen meg egénec à tengeren.

Azonkőzben à váraſt meg vőuéc. És à kic az várasban meg marattanac vala egéſſégben, è nagy veſedelmét az váraſnac látuán, ki menénec az várasból, és az Sándornac lábai előtt le burúl uán, könyőregnec vala nęki, hogy tellyeſſéggel rabſágra ne iuttatna őket. Felele nękic Sándor, és dor, és monda: Békőſſéggel iőttem tű hozzátoc, és békéuel nem akarátoc be fogadni. Haiőitoc az vízen mind meg égtec, és az váras néptől is meg fogtatot. Né mondámė tűnęktec, hogy ki ne nyuyczátoc az magaſſágra à tű kezetőket, à mellyeket ingyen ſem illethettec. Mert à ki magaſſágra akar felhágni, és nincz ereie az kapoßkodáſra, az magas hellyről igen nagyot eſic. Végezettre, ha vgyan iól meg tekéntyűc, tű vgy czelekőttetec mint vitęzec: de à tű reménſégtec tűvitęzec: de à tű reménſégtec tűteket meg czalt. Mert nem álhattatoc ellenec az én fegyuereſimnec. És ezeket ßóluán őtekiec,

örök szabadságot engede nekiec.

MIKÉPPEN MENT

Sándor ismeg à Persia felé valo népőckre: Mellyet Darius meg haluán, igen meg iyede rayta.

ENnét el indítuán seregét az Sándor, kezde menni az Ciliciánac határi felé, soc külömb külömb fele nemzetségőken, Darius Czászár mikor meg hallotta vólna, hogy Sándor ismet Persiára menne, igen meg iyede rayta, Es mindgyáráſt össue gyűtuén az ő fő fő népeit, tanáczot kezde vęlec tartani, eſt monduán: Amint látom, ez Sándor valahól iár,

iár, mindenűt győzedelemm iár, Es az ő hire neue neuekőd En kedig vélem vala ötet lőn valami hituán latornac, ki mint egy toluay az eröttlé tartomány okat meg vitatna. Ő kedig viaskodig mint ember: és mint király mindenűt fel magaßtaltatic, Es az ő hire neue mindenben örögbedic. Küldöttem én ő nęki olly aiándékokat, kickel gyermeki iatékokat tanólna: De az, à kit én tanyituányomnac mondoc vala lőnni, az ő mesterét látratic mayd felyűl halladni. Es valahól iar, Mindenűt ió ßerentczęuel iár. Illic azért minękűnc à mű meg maradſſunkról ßorgalmatoſson gon

kodnunc, ne hogy el hiuén gunkat, és hiyába valo tiß. ſégnec örüluén, veßedelembe ne eſſünc, ötet meg v áluán, és eßt monduán: Semmi (vgy mond) az keuély Sándornac az ő keuély ſége. Mert à mint látyuc, az ő kiczinſége neuekődic és örögbedic, Es à mű tißteſſégünc, és hatalmunc az ellen meg küſſebű. Semmit nem kętelkődem abban, hogy Iſteni hatalom ne ſegitene ötet, Es onnat adaſséc è győzedelem is ő nęki, és az vdő is mindenben ſolgállyon őnęki: Es mikor vélem vala, hogy én ötet ki vethetem Görög orßágból, ő annál hammarább ki vęt engem : t Perſiából.

MINT

MINT TANÁCZKOzot Darius, hogy ellene állyon az Sándornac.

Mikoron ezeket mődotta vólna az Darius Czáßár, felele nęki az ő attyafia, és eßt monda. Nagy diczirettel magaßtalád fel az Sándort, mikor eßt mondád, hogy az Sándor eléb be ßál Perſiában, hogy nem mint mű foglalhatnánc el az Görög orßágot. Azokaért ha tetzic, czelekődgyęl te is az Sándor módgyára, Es ekképen à te orßágod épper, meg marad: Es annac felőtte tőb orßágokat is birodalmad allà haythatz.

Halván ezeket az Darius, monda: Ennękem illické attól példát vennem, Auagy ő nekie én tőlem? Felele ő nęki egy az ő feiedelmi kőzzűl, és monda: Az Sándor mindenben igen bőlcz, és okos, és ömagától mindeneket ember módon czelekődic, Kinec az ő abrázattya még gyermekségtől fogua ollyan, mint az oroßlánné.

Darius monda nęki: Honnat tudod te ezeket? Felele az és monda: Mikoron az te paranczolattodból az adó fel venni mentűnc vala Philep királyhoz Macedoniában, láttam én akor az ő abrázattyát, és az ő bőlczeségét értőttem.

Annac okaért, ha tetzic nęked, küldgy el az te orßágodnac minden határira, és mingednac minden fő fő népeket, és katonákat, hadakozo népeket gyűts fel à te orßágodból. Lám az Perſiaiaknac birodalmoc alat ſoc nemzetſégec vadnac, Parthuſoc, Meduſoc, Olaßoc, Battheuſoc, Dimmauſoc, és mind à tőb nemzetſégec, kic más fęlßáz rendbeliec, és mind tenęked ßolgálnac, Mint ezec gyűyteſſenec őßue, Es az Iſtenek től kériűnc ſegértſéget. Hogy ha Sándor meg látandgya ez népnec ßántalan ſokaſſágát, és ennyi nemzetſégőknec ereieket, vgyan ſugorogian előttűnc féltében.

Ennec azomban más feiedelem eßt monda: Ió tanáczot adál, De maga nem ingen haßnos, Nem tudodé, hogy egy farkas nagy sereg barmot meg futamtat, és meg kerget? Azonképpen az Gőrőgőknec bőlczeségec és eßességec fellyűl halladgya è soc nemzetségőknec sokasságát.

MIKÉPPEN SÁNDOR à follyo vízben fereduén, meg betegűlt, és az oruosság által meg gyogyult.

AZ nagy Sándor azon közben sereget gyűtuén, kęt ßáz ezer néppel ßépen fel kéßűle, Es táborát

táborát el indítuán, iuta az Oceanus neuő tenger mellé, mellyből egy follyo víz igen ßép és hideg el ki folly vala. Kelletéc keduénec az Sándornac, hogy à follyo vízben meg ferednéc. És mikor meg feredet vólna, az viznec hidegsége à feiét által veré, hogy nagy fő faiásban, és hideg lelésben è feredőből esséc.

Eßt mikor láttác vólna à Macedoniabeliec, hogy igen meg betegedet volna Sándor, igen meg haborodánac rayta, és ecképpen ßólnac vala egy másnac: Ha az Darius Czáßárnac ez tuttára léßen, hogy az Sándor illyen beteg. Reánc rohanuán, mindenestől

neſtől fogua el tőrel. Mert az Sándornac egéſſége, erőſíti vala meg mind az vitęzeket.

Sándor hiua hozzáia az ő oruoſſát, kinec Philep vala neue, és tudakozic vala az ő betegſégéről. Az oruos pediglen igen iffiu vala de az oruoſſágban igen bőlcz és tudós vala. Eőt fogatta vala azért az Sándornac, hogy czac egy ittallal őtet meg gyogyitana Egy fő ember kedig, kinec neue vala Parmenius, ki az Armeniat biria vala, ez oruoſra felette igen irígykődic vala, mirt hogy Sándor olly igen ſereti vala. Ecképpen íra azért Sándornac: Meg óltalmazd magadat az Philep oruoſtól, És à

melly ád italt tenęked, ſémiképpen meg ne igyad. Mert az Darius Czáſár az ő leányát nekie igérte feleſégűl, és orſágának felét, ha valamiképpē tégedet meg ölhetne,

El oluaſa Sándor az leuelet, De ſemmiképpen meg nem háborodéc rayta. Mert tudgya vala és bizic vala az oruoſnac ő hozza valo hiwſégében. Azonközben mikor itallal be ment vólna az oruos Sándorhoz, Nęki ada az italt, mellyet czinált vala. Sándor kezében véuén az italt, egyic kezében az italt, és à máſikbā az leuelet tartuán, erőſſen néz vala az oruoſnac ortzaiára, És monda

nęki

nęki az oruos: Hatalmas feiedelem, Semmit ne felly az italtól, Hanem bízuást idd meg. És mindgyáráſt meg iua Sándor az italt. Az vtán ada kezében az leuelet az oruoſnac Es el oluoſuán az leuelet az oruos, monda Sándornac: Hatalmas feiedelem, Sem mi vétkem nincz erre ennękem, à mit az leuęl én felőlem ßól, Sándor azért az ital vtán hamar meg gyogyula: Es hiua hozzáia az oruoſt, és nagy ßerettettel nęki ßóluán, eßt monda. Ióltudod Philep az én te hozzád valo ßerelmemet, és hiwſégemet, kiuel én te hozzád vóltam, Moſt is előßer à te italodat meg ittam, és vgy mutattam

tattam meg nęked ez leuelet. Monda nęki az Philep: Hatalmas feiedelem, Hiuaſd ßined eleyben, à ki è leuelet felſégődnec küldőtte. Es Sándor hozzáia hiuatuán à Parmeniuſt, és ő tőle kęrdeßkőduén, őtet halálra méltónac itíle, és talála. Es paranczola, hogy Parmeniuſnac feiét vennéc.

MIKÉPPEN HOLDOLtatta meg Sándor Armeniát, és az Eufrateſen miképpen czináltatot hidat.

ONnat Sándor táborát indituán, méne az Arméniára, és az Mediara, Mellyeket az ő birodalma ala meg hóldóltatà. Es iuta az nagy

nagy Eufrates ſ llyo vízhőz, holott táborát le ſalita. Mindgyárt az Sárndor ſoc fákat hordatà, és az vizen által hidat czináltata, vaſs ſerßámockal és lántzockal meg erősſiteté, Es hagyà à népnec hogy által takarodnéc.

A ſereg latuán az víznec nagy és ſebes vólrát, félnec vala az hidra rea méni, hogy valahogy à hid az nagy terhe allat, à lántzoc el ſackaduán, el ne romlanéc. Lát uán Sándor, hogy à· ſereg nem menne rea féltében, paranczola mindgyárt az barom haytóknac, hogy à barmot elől által hay tanác, hogy az vtán az egéß ſereg el menne. Mind az által à ſereg

ſereg még is retteg vala. Es eßt látuán Sándor, meg haraguéc, Es à főfő népeket hozza hiuán, azockal egyűt ómaga elől által méne, és ő vtánna à fő fő népec, Az vtán mind az egéß ſereg által méne,

Minec vtánna mind által méne vólna, az víz melet táborát leßalità, és à hidat mindenképpen elhánnyatà. Eßt látuán à ſereg, igen meg ſomorodéc, és ómagok ban zugolódnán eßt mondgyác vala: Ha történnic, hogy à hadban valahól meg veretűnc, és futáſſunc történic, ez nagy vizen ſohól által nem ßalladhattunc.

Meg értuén Sándor az ő zugolo-

golodássokat, monda nękic: Mi dolog, à mellyet beßéltec egymáskőßt? Hogy ha futni kel à hadból, mű ez nagy vizen nem mehetűnc által? Eßt bizonnyal és minden kętségnęlkűl tudgyátoc, és ęrczétec meg, hogy azért hányattam el az hidat, hogy mind ember módon viunc az viadalban. Auagy ha inkáb futni akarunc, hogy nem mint vini, Egyélő képpen veßßűnc. Mert né azoc az győzedelmessec az hadban, à kic futnac, hanem á kic à futókat vzic. Annac okaért legyetec bátroc ßűuetekben, és az hadnac viadallyát iátéknac tarczátoc: Bíz uást mindenkor czelekődgyetec az vtkő-

az vtkőzetben. Eßt bizonnyal meg ęrtczétec, hogy addig Macedoniát nem láttyátoc, miglen minden egyęb nemzetségőket birodalmunc allà nem hayttunc Ackor oßtán győzedelemmel tęriűnc meg orßágunkba, és à mi földűnkbe.

MIKÉPPEN VIT meg Darius Sándorral. és mint győzettet meg.

AZonkőzbőn az Darius Czáßár ßantalan nagy sockasságot felgyűtuén, őtt ßáz fő hadnagyokat válaßta, és az hadnac gondgya visseléssét azokra bíza. És kißáluán

ſáluán tábort iártatá az Tygris follyo víz mellet. Mert hallotta vala, hogy Sándor kezel vólna. Azonkőzben Sánd r el iuta, és z Dariuſſal vőmbe ſálla.

Máſod napon azért őſſue vtkőzénec mind az két fél had, és erőſſem hartzolnac vala. De végre az Dariuſnac népei igen kezdenec hullani. Es eſt látuán, hamar meg futamánac. Ott az harzon vőle vala egy ember az Perſiaiac közzűl, ki igen ſerénves magas és ſép dereku vala, kinec Darius leányát igérte vala fel ſégűl, ha az Sándort feyuerrel meg őlherne. Ez őltőzet vala mindenképpen Macedoniai ruhában és fegyuer-

Sándor mind ezeket meg halluán, felele és monda: Miczoda vétket műuelt ez, hogy ha az ő wra paranczolattyát akarta be tellyeſſiteni? A ki őtet halálra ítéli, Ómagát iőuendőre meg ítéli. Mert ha én paranczoluán valamellyetőknec, hogy az Dariuſt alattomban meg őllye, Vgyan azon büntőtés ſállana arra is, à mellyel eſt akarnátoc büntőtni. És ezeket ſóluán, békéuel el boczáta az embert, diczíruén őtet az ő erőſſégeért.

Azonkőzben Darius az ő népét az viadalra erőſſen kénſerité, és Sándorral hartzot kezde. De az Darius népe meg veretéc, Es à

ki el mehet vala fút vala, és azok-
kal egyût az Dariuſ is, Sándor ke-
dig kergőte az Dariuſt, és vtán-
na menuén, iura az Baceres ne-
ũ várashoz, holot az ő táborát
le ßalíta, Es az ő Iſteninec áldo-
zatot tőn, és könyörge. Máſod
napon bedig Sándor az váraſt e-
rőſſen oſtromlatà, mind addig,
mig meg vőué. Es meg vőuén az
váraſt, királyi ßékét ott le téteté.
Es az környűl valo tartományo-
kat, és váraſſokat mind az ő bi-
rodalma alà hóldóltatà. Es az vá-
rasban talála az Darius Czáßár-
nac annyát, fiait, és feleſégét.
Annac felőtte talála az várasban
ßántalan ſoc barmokat.

MIKÉP-

MIKÉPPEN IRTA-
nac Dariuſnac két fő ſolgai.

Irállyoknac királyl-
lyánac, és az hatal-
mas feiedelemnec,
az nagy Darius
Czáßárnac: Staxi
és Spiothir, ſolgálatryokat aián-
lyác, és íriác. Egyębkor is irtunc,
és moſt is irunc te felſégődnec ez
Macedoniabeli Sándor felől: Mert
ő mint egy oroßlán à mű földünk-
re és határunkra iutuán, min-
den ióßáginkat el raggadozza,
és ſolgainkat meg őli. Es illyen
nagy haboruſágnac miatta an-
nyéra meg iyettűnc ő tőle, hogy
ez után ő ellene nem álhatunc.

Azokaért te felségödnec alázatoſon könyörgünc, hogy à mi ſolgálattunkról te felſéged meg emleközuén, méltóltaſſéc minękünc oly ſegétſéggel lönni, hogy az ellenſégnec ellene áluán, è nagy erö hatalmat, mellyet mi raytunc müuelnec, rólunc el vetheſſüc.

Es ez leuelet el oluoſuán az Darius, mindgyárt Sándoruac illyen képpen irata.

MIKEPPEN IRT
Darius az Sándornac.

DArius, az Perſia beliecnec királlya, Es királyoknac királya, Az ö ſolgaiánac Sándornac eſt paranczollya: Ertöttem ez napokban, hogy az te kiczinſégödet az én méltoſágomhoz akarod, véluén abr, hogy meg leheſſen, haſonlitani. De lehetettlen, hogy az túnya és nehez ſamár fen az ęgben iárion, mikoron ſem ſárnya, ſem egyęb módgya ninczen az röpülés höz. Ne fuualkogyál fel az te ſüuedben, és el ne hidgyed magadat az gyözedelmeckel, melyeket nyertęl. Hallottam, hogy az én annyámhoz és gyermekimhöz nagy kegyeſſéget mutattál. De mind az által tudgyad, hogy mig ö vęlec iól teſſęſs, addig én nęked barátod nem léſſec, És hogy ha ö vęlec gonoſſúl czeleködel

is, Nagyob ellenségem nem lé-
ßeß. Ne resteld azért őket ideiekorán győtreni. Mert valami hoßßu vdőre meg ęrzed feleden az én boßßu álássomat ez te kérkedékéségődért.

Sándor el oluasuan ez leuelet, mosolyoguán ecképpen felele meg az Dariusnac, leuęlnec altala.

MIKÉPPEN FELELT meg Sándor az Darius Leuelére.

SÁndor, Philep királynac, és Olimpia aßßonnac fia: Dariusnac, az Persiabelieknec kitályánac eßt iria.

Az

Az keuélységet, és az hiába valo dűczőséget az Istenec gyűlőlic: És az halando embereket meg bűntőtic érőtte, mikor halhattatlanságot tulaydonyitnac magoknac. Teis à meddig lehet nem ßűnnel meg az Istenneket czuffolni. Hogy kedig ennękem hányod előmben az kegyességet, mellyet à te maradéckiddal czelekőttem, ez è te gonoß gondolatod hiyában valo. Mert én eßt nem azért műueltem, hogy tenęked keresném keduedet vęle, sem hogy őmagánac kegyelmet vadáßnéc euel te nálad: Hanem eßt műueltem az én ió akaratom ból. Annac vtánna à győzedelmekből

mekből is, mellyeket az Isten én nękem adot, el nem keuélyedem, és fel sem fuualkodom. Mert az Istenec segétnec engemét, kiket te mindennap káromlaß, és semminec alitaß lőnni, Meg lásd azért, és gondoly rea, Mert általán fogua hamar időn reád megyec.

Ez leuelet Sándor ada az Darius kőuetinec, és meg aiándekozuán el boczátà őtet. Ira az Sandor más leuelet is az ő feiedelminec ecképpen.

MIKEPPEN IRT SÁNdor à fő fő népeknec ßéllel, à kic őnęki meg hóldóltac vala.

SÁndor, Philep királynac, és Olimpia aßßonnac fia. Min-

Ez a kis Könyvetske
Nagy Sándore

Ez a kis Könyvetske
Nagy Sanq

Aspicit ex altris
formosa puella
fenestris Jam

Quid Svaleta
Aspectus si
non conceditur
usus?

Singulariter

N: Hic Audax Audacior
Audacissimus

Hæc Audax Audacior Au
dacissima

Hoc Audax Audacius
Audacissimum

Ego Merer Mereres
Leg mereres

19

niabeli öltözetet: és monda Sándornac.

Sándor, Mikor ßükſég leßen tenęked, mindenkor ielen leßec én nęked à te ſegétſégödre. Meglásd ezokaért, hogy az Dariushoz követet ne küldgy, à mint mondod vala; Hanem abt akarom, hogy az én abrázatomat veed reád, és te magad ménny oda. Iól lehet, hogy veßedelmes királynac követſégen iárni, Mind az által ſemmit ne fély, Mert én veled leßec az te ſegitſégödre.

Felſerkenuén czért Sándor álmából, igen nagy öreme lön: Es ößue hiuán az ö fö baratit, önękic az álmot meg beßélle. Az-

oc kedig tanáczul eſt adác nęki, hogy vgy czelekodgyéc, mint álmában ő nęki meg ielent vólna. Sándor ezokaért hiuata hozzáia az feiedelmec kőzzül egyet, kinec Eumulus vala neue. Ez igen merés és erős ember vala, és Sándorhoz tiſta ſűuel és nagy hiwséggel vala. Es meg hadgyà nęki, hogy louára fel vlne, és vtánna iőne. Es ecképpen czac másod magáual Sándor el méne.

Mikor iutot vólna ezokaért Sándor az váras kapuiára, Haluán ő beſédét, és látuán főmélyét az varasbeliec, igen el amélkodánac rayta, és vélic vala ötet Istennec lenni. Es kęrdéc ötet, Ki vólna?

vólna? Felele Sándor, és monda: En vagyoc az nagy Sándor kőuete. Darius azonban találkozéc az kapura iutni, mikor ſinte Sándor beſéllene az várasbeli népnec, és igen el czodálkozéc az ő abrázatiyán, táuoly látuán, Es véli vala ötöt lőnni Apollo Istennec. Es nagy tiſteſſéget nekie téuén, kęrde ötet, Kiczoda vólna? Felele Sándor és monda: Engemet küldőt az Sándor te hozzád, hogy te nęked eſt mondgyam: Mit kéſel mint egy feléken ember? Sally ki az te barátiddal táborban, és viatoc meg az Sándorral.

Ezeket haluán az Darius, eſt

mónda: Nem de nem te vagyé az Sándor, ki illyen nagy dühös képpen è beßédeket ßollod? Mert à mint látom, nem vgy mint kővet, hanem mint király nagy keuéllyen ßóllaß? Mind az által tudgyad, hogy az te beßédődből én meg nem háborodom. Iőy be az ért, és légy velem ma vaczorán. Es ezeket monduán, kezét ki nyuyta, és Sándort iob kezéuel foguán, czáßári palotaiában beviué.

Sándor kedig ömagában gőndolkoduán, eßt mondgya vala: iő iell ez, à mit az pogán embet én velem czelekődéc, hogy kęzen ſogua be vűn házában. Mert az Iſten-

Iſtenneknec ſegitſégec velem léuén, hamar időn enyim leßen ez è palota.

És be menuén Darius Sándorral az vaczorálo házban, Hol lott le telepeduén, hozata az Darius drága és ßép vaczorát. A háznac falai köreskörnyűl mind tißta aránnyal valánac meg ßineltötué. Ott az Dariuſnac egy nyihány fő emberi erőſſen nézic vala Sándornac ő abrázattyát, A Perſiabeliec láttyác vala Sándornac abrázattyát, bölczeſégét, és merészſégét, De az ő ereiét, melly à kis teſtben vala, vgyan nem tudgyác vala. Az házban kedig az aßtaloc, és à ßękec, és az egyęb

edényec, mind tißta aranyból valánac, Az pohárnakok is italt vißnec vala az aßtalra tißta arány edényekben, mellyec ſoc kůlőmb kůlőmb fęle drága kőueckel meg rakattattac valánac.

És mikor az pohár Sándorra kőrůlt vólna, à borát ő mindgyáráſt meg ißßa vala, és az Pohárát kőbelébe téßi vala, És ecképpen három pohárt immár el tőtt vala. Mikoron ez dolgot az pohárnakoc meg láttác vólna, az Dariuſnac meg ielentéc. Haluán ezeket az Darius, fel álla, és monda: Barátom, Mi dolog ez, à mit miuelß, Hogy az edényeket kebeledben reyted? Felele Sándor, és monda:

A mi

GEORGIUS MUSN.
1570-1
Calendar Novembr.
Hoc liber est meus
Testis est deus.

gyáráſt meg adom [illegible]
tec, És azomba meg ada az pohárnakoknac az edényeket.

Az Perſiaiac kedig, kic az lako dalomban ott v̊lnec vala, egy máſnac mondnac vala: Ez è ßokás, ió ßokás, és diczirendő. Dariuſnac kedig egy fő embere, kinec neue Anapolus vala, az lakodalomban v̊luén, erőſſen nézi vala Sándort artzól: Mert az előt is látta vala őtet, mikor Darius

paran-

edényec, mind tißta aranyból valánac, Az pohárnakok is italt vißnec vala az aßtalra tißta arány edényekben, mellyec ſoc kůlőmb kůlőmb fęle drága kőueckel meg rakattattac valánac.

És mikor az pohár Sándorra kőrůlt vólna, à borát ő mindgyáráſt meg ißßa vala, és az Pohárát kőbelébe téßi vala, És ecképpen három pohárt immár el tőtt vala. Mikoron ez dolgot az pohárnakoc meg láttác vólna, az Dariuſnac meg ielentéc. Haluán ezeket az Darius, fel álla, és monda: Barátom, Mi dolog ez, à mit miuelß, Hogy az edényeket kebeledben reyted? Felele Sándor, és monda: A mi

GEORGIUS MUSN.
1540-1
Calendar Novembr.
Hoc liber est meus
Testis est deus.

gyáráſt meg adom [illegible] tec, És azomba meg ada az pohárnakoknac az edényeket.

Az Perſiaiac kedig, kic az lako dalomban ott v̊lnec vala, egy máſnac mondnac vala: Ez è ßokás, ió ßokás, és diczirendő. Dariuſnac kedig egy fő embere, kinec neue Anapolus vala, az lakodalomban v̊luén, erőſſen nézi vala Sándort artzól: Mert az előt is látta vala őtet, mikor Darius paran-

nęki: Hatalmas fefedelem, Darius Czáßár, Ez à kőuet, à kit látz, az Macedoniai Philep királynac fia, az Sándor,

Sándor mikor látna, hogy ecképpen egymáſnac ßólnánac, ottan el ęrte: Mert fűl hegyel meg is hallotta vala, hogy ő felőle ßólnánac, hogy meg iſmertéc vólna:

Es mind-

DArius Czáßár is ſeregét fel kéßituén, ki ßálla táborban az Sándor ellen. Az Darius népe kedig ßertelen nagy ſoc vala, Mert vala Dariuſſal tíz ezer kaßás ßekér, és annac ſelőtte hatßáz ezer fegyuer hordozó.

Máſod napon az mezőn őßue állánac mind az két fel ſereg. Sándor is fel üle az ő Bucifant louára, kinec minden módgyát, és futáſat iól tudgya vala. Aßt mikoron meg láttác vólna az Perſiabeliec, erőſſen félnec vala tőle, Mert rettenetes vala az ő tekéntőti ő nekic. Es mindgyáráſt két felől dobot ü-

bot vtuén, és trombitát fuualuán, rettenetes nagy zöngés lön. Es az Sándor közikben öckleluén, az Darius népénec, mind à kęt fęl herttelen ößue roppona, és kezdénec erössen egymással hartzolnia. Hulnac vala kedig à sebessec mind kęt felöl Kęz iyassoc sokan az hadban valánac, hogy az nyilaknac sokságától ember az ęget nem láthattya vala, Rettenetes nagy siualkodás kößtöc vala, iaygatás, és egyęb fęle soc kiáltás. Halnac vala erössen minden felöl, hogy az mezö hólt testeckel, és hólt eleueneckel vgyan be buritatot vala. Az viadalt el keßtéc vala ßinte napkelletkor, és ßünte-

telen

Rewaimat Hewnez
Retem Ne

Pautúl tud pingél
ni, a li est pingél
ta ide.

Com 1905

28

B B B Possessio
nátus Camerarius

Pennha tivoba
Pusporí Karolz

Vart Leány Várat
nyér Vajháigaz
Volna Dehaz

Vart Leány Várat
nyér Vajháigaz
Volna Dehakerde
néd a másképen
Szolna kivolt
kerőjénez hogy
kezét nemadot
már a két szélkö
zöt pad alat ma
rado Vegy

Egg kerestreta

Wártle ány Bárat
nyér vay haigaz
Volna De hameg
kérdened a mas le
Uraméntsakte benéd
bizom Örizme

Joen
Lents yets irta
Dis Pons

MIKÉPPEN KÉSŐLT Darius, hogy karmadſor meg viyon az Sándorral, és miképpen meg ölte ötet két fő folgaia.

EZenközben az Darius feiedelmi közzül futának Sándorhoz, Kic meg ielentée Sándornac, hogy Darius harmadſor ő vçle akarna vini, Es hogy el küldet vólna az Porus királyhoz, hogy ő nçki ſegétſégére iöne. Eſt mihelt meg çrté Sándor, mindgyáráſt táborát el indíta, és kezde az Darius felé menni. Mert el végőſte vala eſt ömagában, hogy az Imperator, az az, á Czáſár neuét addig fel nem venné, míg az Darius

Czáſár

Czáßar orßágát meg nem venné Darius pediglen, és az népei, haluán az Sándornac iőuetelét, igen meg iyedénec.

Nemellyec azért az Darius feiedelmi kőzzűl, egynec Biffex, à másiknac Anebasantes vala neue. mihellt hallác az Sándornac iőuetelit, mindgyárt ő kőzőtec olly arulást végőzénec, Hogy az Darius Czáßárt őc meg őlnéc. Mert őc vélic vala magokban, hogy az Sándortól ezért nagy aiándékokat vennénec. Eßt őmagokban őc el végőzén, fel menénec az Darius Czáßár palotaiában, és mezitelen fegyuertel Dariusra menénec, Ezeket mikor

láttot

toságbeli embernec őrűlni, má azon tiztbeli embernec nyaual lyáián. Mert ő tőle is az ió ßerencze hamar el váltoßhatic. Mond meg ennękem, Kiczodác az te gyilkosid, hogy fegyueremmel boßßut állyac raytoc érőtted. Ezeket mikor nagy kesserű sirással meg mondta vólna Sándor, igy felele nekie az Darius.

DARIVSNAC VTOLso beßéde, mellyet halálaoráián ot Sándornac.

mikor meg hallot
ólna Darius Czá
kezeit kinyuyt-
,Sándort meg ő-
és őnęki mellyét,
nyakát

ıyakát és kezeit czokolgattya
vala, monduán: Fiam Sándor, ki
tellyes vagy bölczeséggel, fel ne
fuualkodgyéc az te ſiſued, az Iſte-
nektől adatot győzedelmekből.
Es hogy ha mind azokat czele-
kődnéd, à mellyeket az Iſtenec
czelekődnec, És ha mind az ęgic
fel magaſtaltatnál is, hogy beſéd
del az ęget tapaſthatnád is, min-
denkor meg emlekőzzęl az te é-
letednec vtólſo oraiáról. Mert ha-
landovagy, és à te h-
dennap előtted fo
kénts én reám,
Tegnap én m r.
ma immár minęn
gen nyauallyá ſſ.

meg gyaláſtattam. Az te kezeid
temeſſenec el engemet kegyeſ-
séggel, Az én temetéſſemben
iöyenec el mind Perſiác, Macedo
niabeliec, és Görögec, és moſtan-
tól fogua az Perſiaiaknac ő orſá-
goc az Macedoniabelieckel egyes
legyen. Az én annyám aſſſont, az
Rodoga aſſſont nęked aiánlom,
És én teleſégemre viſely ſorgal-
matos gondot. Az én leányomat,
az Roxanat ved hozzád magad
nac feleſégűl. Mert illic, hogy az
nemes nemzetſégből ſármazéc,
az nemes nemzetség.

Ezeket mikor beſéllene Sán-
dornac, vgyan kezén kiſſakada à
lélec belőle. Azért à Czáſſároknac

temetségec ßerént Sándor Darius testét koporsóban czináltatà, és egy felöl ömaga viuén, és keseruessen síruán megyen vala.

Sírnac vala az Persiabeliek is, De nem annyéra az Dariusnac halálán, mint az Sándornac kegyességét látuán. El temetéc czokaért ßép tißtességgel az Darius testét. Es meg tęre Sándor az temetö hellyröl az Darius palotaiában nagy ßomorusággal.

MIKÉPPEN SÁNDOR

Darius halála vtán vlt az Cirustól czináltatot királyi ßękben, és meg coronáßtatott.

AZonközben Sándor az Darius temetése vtán

vtán be gyüytuén mind az nadakozó föfö népeket, mind Persiaiakat, és mind Macedoniabelieket az vduarban, mellyet tötte vala. És be vle Sándor à királyi ßękben, mellyet Cirus király régen czináltatot vala. Fel vluén à ßękbe, felébe téuéc az Darius Czáßárnac coronáiát, mellyet semmi ember az nagy drágaság nac miatta meg nem beczülhet vala. Mert az egéß palotta fénlic vala az coronaiabá valo külömb külömb fęle ßántalan soc drága köuektöl, és gyöngyektöl. Mert valánac ö benne drága Iáspis köuec, és ßép zöld smaragdus köuec, drága gyöngyec, Achetesec, és drága

drága gyemántoc. A királyi ßęk is meró és tißta arányból vala, hęt ſengnire minden ßękec felet fel emeltetue, És hęt grádiczon men nec vala fel az királyoc à ßękben, És az grádiczoc ßép meſterſéggel alánac czináltatuán. Elſő grádicza vala az Amethiſtus kőből, Máſodic Smaragdus kőből, Harmadic Topaſiusból, Negyedic Granátbol Ötödic Gyemándtból, Hatodic vala ßép tißta finum arányból, Hetedic és à felſő vala fekete tißta gyontából czináltatván. Ezen à ßęken azért Sándor vßién királlyi ßép coronáual meg coronáßtatéc. És czáßári ruhákban fel öltezuén Sándor, be gyűy

teté

teté mind az Macedoniabelieket, mind à Perſiabelieket, és paranczola, hogy leuelet írnánac minden ő allatta valo orßágokra illyé módon.

MIKÉPPEN IRATA Sándor az coronázat után leuelet mind ßéllel áz orßágokra, és à fegyuert mindenßt le rackatà.

KIrállyoknac királlya, és wraknac wra, az hatalmas nagy Sándor, az Ammon Iſtennec, és az Olimpia aßßonnac fia, Minden feiedelmeknec, hadnagyoknac, tißtartóknac, vitęzlő férfiaknac, és egyęb tiztbeli embereknec, és váraſok-

váraſokban valo népeknec, kic az egéß Perſiánac orßágban vadnac, királyi kegyelmét igéri. Minec vtánna az Iſtenneknec így tetzet, hogy az Dariuſnac magas ßékiben én vlnéc, ezen mindenteknec nagy öreménec kel lönni! Paranczollyuc azért tűnéktec, hogy minden váraſokban birác és tißtartóc legyenec, mint az Darius ideiében vóltanac, Kiknec paranczollyuc, hogy mindenben igaſſágot czelekődgyenec az ő lelki iſmeretec ßerént, mindenec közöt, és mindenekből. És minden ember az ő iósságát békeſſégben biria, és gondgyát viſſellye. Es minden ember fegyuerét az király

király házában be rakia, és ßenki fegyuerét fel ne merie venni, és hordozni. Az után eßt is hagyom és paranczolom, hogy ez városától fogua mind Macedoniaiglan tágas, és batorſágos, és tißta orßág vra legyen, hogy az iáro kelő ember minden bántás nélkül az ő dolgánac meg ßörzéſſére, bizuáſt és nagy bátorſággal iárhaſſon.

MIKÉPPEN TALÁLta meg Sándor az Dariuſnac gyilkoſit, és miképpen büntötte meg őket.

EZeknec vtánna paranczola Sándor a népnec, hogy leczendeßednénec. Es monda

monda az vrán: A kic vóltanac gyilkosi Dariusnac, az én ellenségőmnec, iőyenec előmben, és meg fűzetec nękic az ő érdemec ßerént: Eskeßem az hatalmas Istenekte, és az én ßerelmes annyámnac Olimpia aßßonnac életére, hogy mélto iutalmot adoc őnękic.

Mikor eképpé meg eskűt vólna Sándor, mind az egéß Persiabeli nép kezde sírni. Az hitlen és gonoß gyilkosoc, az Biffex és az Anabasantes elő állánac ßabad akarattyoc ßerént Sándor eleybé, és mondanac: Hatalmas Czáßár, Az Dariust mű kezűnkel őltűc meg, Latuán őket Sándor, paranczola

ranczola az ő vitęzinec, hogy meg fognác, és meg kőtőznéc őket, és kőtőzue, vinnéc az Darius koporsoiához, és ott feieket vennéc.

Azoc kedig kezdénec kiáltani, és mondánac: Hatalmas czáßár: Lám az hatalmas Istenekre, ét à te anyádnac életére eskűuél meg, hogy semmi nyauallyánc nem lenne. Kiknec Sándor felele, és monda: Nem aßt mondámé inkáb én, hogy mélto iutalmat vennétec? Es semmiképpen én meg nem tudhattalac vólna tűteket lőnni az gyilkosoknac, ha meg nem eskűttem vólna. Az én ßűuem gondolattya azért ez vólt eleitől

eleitöl fogna, hogy az gyilkosoknac feiec vétörnéc.

Mikor ezeket mondotta vólna Sándor, kezdéc ötet diczirni az Persiabeliec. Es eképpen Sándor à gyilkosoknač feiekēt ßedete: Végözettre mind az egéß orßágot békeßségre hozuán, minden helyeken és várasakon az Sándor tißtartókat és birákat ßörze, az orßágban békeßséget ßörezuén.

MIKEPPEN VÖTTE feleségül Sándor magánac az Roxanat, az Darius Czáßár leányát.

MÁsod napon immár Sándor fel vle à ßép kirá'yi ßękbé, czáßari ruhában meg

AZ Királlyoknac királlya, és wraknac wra, az Hammon Istennec, és Olimpia aßßonnac fia, az Sándor, mit irion minękűnc, iól ęrttyűc. A Talifrida királné ßßony, az tőb Amazonackal, Sándornac őremet izennec. Ertőttűc à te bőlez és eßes vóltodat, hogy az el múlt dolgokról meg emlekőzel, és az iőuendő dolgokat ßépen meg gondolod, az ielen valókat ékeſſen el rendeled. Meg láſſad azért, és iól meg gondollyad, mi terténhetic te raytad, minec előtte az mű határunkra iőnęl. Mert ſenki nem inditot

még olly hadat mű ellenűnc, ki ßégyen nęlkűl tißteſſégére haza mehetet vólna. A te dolgodnac vtólſo végét azért te is meg tekinczed. Mert meuetſég, mikor à bőlcz ember gond viſſelettlenſég nec miatta veßedelembe eſic. És miért hogy talám kéuánod meg tudni és ęrteni à mű életűnket, és lakáſſunkat, ez leuęl által tenęked meg ielenttyűc. Mert à mű főldűnc egy ßiget az tenger kőzepet, mellynec ſem elei, ſem vtóllya ninczen, De egy felől igen keskeny meneteli vagyon, Es ßámßerént vagyunc mind hadakozo aßßonnyállatoc, kęt ßáz és tizennégy ezeren. Es férfiac mű

velűnc

velűnc egyűt nem laknac kőzeſleg, De à vizen túl elenűnkben vadnac. Eßtendőnként azért lakodalmokat ßőrzűnc, és harmintz napiglan az férfiackal egyűt lakunc. Hogy ha az aßßonnyiállat férfiat ßűlend, Az annya hęt eßtendeig tarttya, Az vtán oßtan az attyánac által adgya. Ha pediglé leány magzatot ßűl, Mű kőzőttűnc erkőlczűnkre tanittyuc és tarttyuc. Mikor kedig à mű ellenſégűnkre ki megyűnc, ßámßerént tíz ßáz ezeren, mind fegyuereſſec, louunc hátán ßámláltatunc, és indulunc. Az tőbbinc ithon marad à ßigetben, hogy főldűnkęt őrűzéc és óltalmazzác.

 Mikor

Mikor kedig meg iőuűnc győzedelemmel, egyenlő képpen à mű társainktól tißteltetűnc. Azokaért ha mireánc iőuendeß, ember képpen meg viuunc mű te veled. Hogy ha te minket meg győzendeß is, semmi diczíretet ezzel magadnac nem nyerß, Mert aßßonnyiállatokat birß meg.

Ez leuelet mikor meg adtác vólna Sándornac, nagy meuetéssel oluasà el, és ismet ecképpen ira nęki.

SÁNDORNAC MÁsodic leuele, az Talifrida kiralnē aßßonhoz.

MInden királyoknac királya, és wraknac wra, az Hammon Istennec, és Olimpia aßßonnac fia, az Nagy Sándor. Talifrida királné aßßonnac, és à tőb Amazonáknac, kőßenetit izeni.

Ez világnac három réßét, Asiát, Africát, és az soc népű Europát birodalmunc alla haytottuc, és tű akartoc mű ellenűnc támadni, à hol azoc ellenűnc nem álhattac. Hogy ha tű mű velűnc vitoc, Mint leßen ßegényec nęktec dolgotoc? És miért hogy à tű életeteket ßeretryűc, eßt adgyuc tanáczul tű nęktec, hogy à tű ßűgetetekből ki iőuén, mind az tű firfiatockal egyetemben mű előnkben iőyetec. Mert eskeßem tű nęktec

nęktec az Hammon Iſtenre, és az Minerua Iſten aßßonra, hogy ſemmi nyauallyátoc mű tőlűnc nem leßen. De mind az által az adót meg adgyátoc, És az tű Amazonatoc kőzzűl minękűnc louagokat adgyatoc. Es ecképpen tűteket békénel boczátunc el.

Az Amazonac kedig meg iyeduén az Sándortól, kűldénec őnęki ßép tíz feier ió Louakat, mellyekhőz haſonlatos nem talál tathatic vala, és nagy adót. És ecképpen az királyné aßßony Sándor eleyben menuén, békőſſéget nyere az Sándortól, Es nagy őremmel méne haza.

MIKEP-

MIKÉPPEN MENT

Sándor nagy nyauallyáual az Porus királyra,

AZonkőzbe meg ęrte Sándor, hogy az Porus király, ki az hadból el ßalladot vala, vólna az Bactriában, és ott ſereget gyűytene, hogy az Sándorral iſmet meg vina, Eßt haluán Sándor, ſeregét el rédelé. és ßáz hatuan ezer embert az Macedoniai nép kőzzűl az ő tulaydon hadnagyſaga alà válaßta. Es mennec vala nagy homokos és vizettlen ßáraz puß-tákon, holot kégyóknac, és vadaknac nagy ſokaſſága vala. Es meg

meg paranczola Sándor, hogy mindenic fegyuerben iárna. Fénlic vala azért mind az egéß ſereg, mint az czillagoc. Mert az ő fegyuerec mind aranyaſoc valánac. Es iáruan az puſztában, ſoholt vizet nem találnac vala.

Egy kedig az Macedoniai vitęzec közzűl, kinec neue Zephir vala, találá egy kőben egy keueſs vizet, melly az reggeli harmadból oda gyűlt vala, és meg tőltuén az ő ſiſakiát belőle, eleybe viué az Sándornac. Látuán Sándor az keueſs vizet, nagy bőkezen így ßóla. Ha én eßt à vizet megißom, Haßnalé mind az Macedonia és Perſiabeli népnec? Auagy czac

czac én magam igyam meg, és czac énnękem haßnállyon?

Monda az Zephir: Temagadid meg, hogy nęked haßnállyon. Sándor monda: Ha tű mind elveßtec, Mit haßnál énnękem naveßtec, Mit haßnál énnękem nagy keſerűſéggel élnem, mikor látnám, mind az Macedonia, és mind az Perſiabelieknec halálokat? Es mindgyárt el őtté az vizet, mind az egéß ſereg előt, és ſemmit nem ittéc benne.

Látuán eßt az vitęzec, vgyan meg iőue ereiec őremekben. Vala kedig az Sándornac ezer Elephánttya, mellyec az ő kénczeit hordozác vala. Vala iſmet négy ßáz kaßás ßekęr, és háromßáz ezer

louag-

louagia, Annęlkůl valánac ő vę-
le ſoc teuéc, és őßuérec, és egyęb
terhős louac, mellyel eledelt, és az
ſeregnec ßůkſégére valót mindét
hordoznac vala: Ökrec és tehenec,
dißnóc, és egyęb fęle barmoc az
tábortal valánac. Es az Macedo-
niabeliec olly kazdagoc valána-
kénczel, hogy az aranynac ſok-
ſagát nem hordoßhattyác vala.
De az nagy ßomiuſág arra kén-
ßeritőtte vala az népet, hogy ſo-
kan az harmatot nyallyác vala,
Sokan olayt iuánac, Es à ßůkſég
miat ſoc à vizeletét iua meg.

MIKEPPEN VITT
meg Sándor máſodßor Poruſſal, és
mint őlte meg.

Sere-

m g. Hogy ha t engemet meg
yózendeß, Az n népem â te bi
odalmad alà vetessec: Es ha én
égedec meg gözlec, A te néped
az én birodalmom allà vettes-
sec.

Eßt kedig azért mondgya va
la Porus, Mert meg vtállya vala
az Sándornac kiczin voltát. Ma-
ga nem tudgya vala az Sándor
kiczin testében valo meréßségét,
és er ősségét. Mert az Sándor há-
rom sengni magassagu nem va-
la. Porus kedig bizic vala az ő
magasságában, Mert őtt seng-
ninec az ő magassága látzic vala.

Es mindgyárast à seregőket
kęt felé állatác, és az kęt fejedelé

egy máſſal ſ̃mbe menénec. [illegible] Sándor hertten rea rohanuán az Poruſra, ötehertteleu agyon czapà fegyueréul, és által kólczoluán ötet az kriáual, hamar meg ölé. Eſz: látuán az Indiabeliec, kezdénec mindgyáráſt az Macedoniabelieckel vini. Kiknec Sándor monda: Sſünnyetec meg az viadaltól, ha aſz akariátoc, hogy békéuel mennyetec házatokhoz. Mert ſemmi bántáſtoc mű tőlünc nem leſzen: Mert ember módon czeleketettec ez viadalban.

Ezeket haluán az Indiabeliec, mindgyaráſt el hányác fegyuereket, és kezdéc à Sándort diczírnia.

czírnia, Sándor kedig táborát ott le ſzalíta, és az ő Iſteninec áldozatokat tőn: Es paranczolà, hogy az hólt teſteket ſzépé eltemetnéc. És az Porus királyt nagy ſzép tiſztesſéggel el temeté.

MIKEPPEN TALÁLta meg Sándor az Indiai mezitelen iáro paraſzt bőlczeket, Kicket Gimnoſophiſtáknac neueznec.

INnét el indituán ſeregét Sándor, méne az Gimnoſophiſtác felé, kiknec az ő ſűuekben nin czen ſemmi keuélyſég, Nem hadakoznac ſenkinel, Nem patuaroskodnac, és mezitelen iarnac:

Váraſoc ő nekiec ninczen, hanem apró haylékotskákban, és az hegyeknec barlangibã laknac. Mikor ezeknec az ő királlyoc meg hallotta vólna, hogy Sándor afelé akarna menni, ecképpen ira ő nçki leuelet.

Az meg halando Gimnoſophiſtác, Az ember Sándornac ezt iriuc. Ertőttűc, hogy mű reánc akarſz nagy haddal iőni, hogy mű velűnc meg vinál. Ezen mű igen czudálkozunc, Mert mű raytunc ſemmmit nem nyerhetz. Mert mikor teſtűnc táplálāſſára valo ſemmi ninczen, Mit vehetz el mű tőlűnc. Hogy ha mű velűnc meg akarſz vinyia is, A mű egyű-

gyűſé-

gyűſégünket mű ſemmiképpen el nem hadgyuc.

Ez leuelet el oluoſuán az Sándor, Leuelet kűlde nekiec, mellyben meg ielenté, hogy ő hozzáioc békéuel, és ió keduel menne. Es be menuén Sándor ő hozzáioc, látà őket, hogy mezitelen iárnának, és barlangokban laknánac, és hogy az ő feleſégec és gyermekec ő tőlec kűlen laknánac. És kęrde őket monduán: Ninczé tűnęktec házatoc, és temetkező hellyetec? Azoc kedig mutatác az ő haylékotskákat, és kalibáiokat, à mellyekben laknac vala, és mondánac: Naponként itt nyugoſunc. És monda Sándor: Va-

 lamit

lamit kértéc én tőlem, meg adom tűnçktec. Azoc mondánac: Adgyad, hogy lehesſűnc halhatattlanoc, hogy meg ne hallyunc, Mert egyebet ſemmit nem kéuánunc. Felele nçkic Sándor: Enenmagā is halando ember léuén, nem adhatoc halhatattlanſágot tűnçktec. Amazoc mondánac: Siegény nyauallyás ember, Ha halando vagy, Miért budoſol ideſtoua, ſoc kűlemb kűlemb fçle veſzedelmeket ſzerezuén, és bűnt téuén? Sándor felele, és monda nçkic: Nem tudgyátoké, hogy az tenger ſoha meg nem indúlna, és habia nem támadna, hogy ha az kemény ſzelektől meg nem h...boritarnéc.

En is

En is őremeſt akarnéc békőſégben veſzteg nyugonom, de olly lélec vagyon én bennem, ki annyéra wralkodic én bennem, hogy ſemmiképpen nem hágy veſzteg nyugodnom. Es ezeket monduán, békéuel el boczátá őket.

Máſod napon ſeregét el indituán, méne az hellyre, ahól az Hercules az oſzlopokat fel állatta vala. Ennec egyic tiſzta arany vala, Az máſic pedig tiſzta ezűſt vala. Hoſſzaſága ezeknec tizenkęt ſengni vala, ſzéleſége kedig kęt ſengni. Ezeket látuán az Sándor, paranczola, hogy által fúrnác őket, hogy meg látna, ha őtetéc vóltac őket. Es mikor által furtác

fúrtác vólna őket, és látta vólna Sándor, hogy őntés vólna, paranczola, hogy az lyukait be őttenéc, Es ezerßer valo ezer aranyat belé őtteté az fúradékban.

SÁNDORNAC LEVELE.

Ie az Didímushoz, az Bragmanuſok nac királlyához.

MInec vtánna az vdőt értem, hogy à iót à gonoßtól valamenyében meg tudgyam válaßrani, kéuántam az tudattlanſágtól meg menekődni, és bőlczeſégre iutni. Mert à mint az mű bőlczűnc mondgyác, Az ékeſen valo ßólás à bőlczoſég nęlkűl, árt inkáb

imkáb, hogy nem mint haß[illegible]na. Hallottam pediglen, hogy az tű erkőlczetec à miénktől külembezne, Senkitől ſemmi ſegétſéget nem várroc, és más tudománt tanóltoc és tartatoc, hogy nem mint mű tanyitoinktól vőttűnc, és ęrtőttűnc. Azokaért ßorgalmatoſon kérlec, hogy minden tudománytokat, és bőlczeſégteket mi nękűnc leueletekben megielenęczétec,

AZ BRAGMANVSOKnac királyoknac Didimuſnac feleleti az Sándorhoz,

DIdimus, az Bragmanuſoknac királlya, Sándornac kőſenę-

ßeretit iria. Ertőttem az te leueled által, hogy tißta és igaz bőlczeséggel, melly minden orßágok nac birodalmanál iob, à te czudálatos elmédet meg akarod ékesiteni, Melly dologért tégedet felőtte igen diczirűnc. Mert irtál vala nękűnc è felől, hogy à mű életűnknec rendit, és erkőlczűnket tenęked leuęl által meg ielentenőc, Melly dolgot lehettlennec itélűnc. Mind az által à mennyére tőlűnc lehet, tenęked à mű erkőlczűnc felől rőuid beßéddel akaránc irni.

Mű Bragmanusoc, egyűgyű és ßép tißta életben élűnc. Mert nem vétkőzűnc. A bűntől magunkat

gunkat meg óltalmazzuc. Nem ßánttunc, sem vetűnc valamit: Ò kröket mű igába nem fogunc: Nem haláßunc à tengerben halóual: Nem vadáßunc sem madaráßunc: Semmit eledelűnkre nagy ßorgalmattosságra né keresűnc: Hanem à mit à főld, emberi műka nęlkűl teremt, aual élűnc. A míg élűnc, mind egésségben élűnc, és semmi oruossággal nem élűnc. És à mű életűnknec végénec mind egy hattára vagyon: Mert egyikűnc sem él tőbbet à másiknál, De mindennec az ő ßűletése ßerént az halalánac ideie elő iő. Tűzhőz az hidegért nem v̊lűnc: Nyárba semmi hewséget né

ęrzűnc:

ęrzűnc: Az mű testűnket az fák-
nac ágaiual, mellyeknec gyűmől-
czéuel élűnc, be fedezzűc: Az
egy hatalmas igaz Istent tißtelly-
űc, kinec mindenkoron diczíretet
éneklűnc: Az iőuendő világnac é-
letét váriuc és kéuányuc, melly mi
nd őrőcké meg marad: Kazdag-
ságot nem kéuánunc és nem ße-
retűnc, És mű kőßtűnc az irigy-
ség nem wralkodic. Egy tőruén-
tec és ßokástoc elenkőzic à mienc-
kel: Mert senkiuel mű irgalmasság-
got nem czelekődűnc, azért, Me-
rt semmi gonoßt nem czelekő-
dűnc, à miért irgalmasságot ér-
demlenénc. Nem buyálkodunc,
és nem paráználkodunc. Hirttelé
halál-

halállal mű kőzűlűnc senki meg
nem hal, Mert vndoc czelekőde-
tőckel az ęget meg nem veßtyűc:
Azért à mű egűnc ió, és nem ve-
ßet meg, nem bűdős, sem recke-
nő, Feredőt magunknac nem czi
nálunc, Hanem az ęgi harmat-
tal mosódunc. Főld edént mű né
czinálunc, Főld lyukakban min-
den ßorgalmattosság nęlkűl nyu
goßunc. Mert műnękűnc az à mű
haßnunc olly, hogy míg élűnc,
abban élűnc, Es mikor meg ha-
lunc, abban temetkőzűnc Az
ßolásnac módgyára valo tudo-
mánt mű nem tanóllyuc. Mert
mindeneket ßép igaz egyűgyű
beßéddel meg mondunc. Min-
denkor

denkor à ßép veres tengert látty-
uc, Es à ßel veß, és háboru az ár
vizzel nem ßaggattya el à mű föl
dünket. Gyönyörködünc à ßép
virágos mezönec nézéſében, hon
nat nagy ßép gyönyörüſéges illat
à mű orrunkba ió, Es à ßép zöl-
dellö erdökben, holot külömb
külömb fęle madaraknac ßauo-
kat hallyuc, Es à ßép kútfeiekben
és forráſokban gyönyörkedünc.

Akarunc azért immár à te
terméßedröl, és erkölczedröl is
egy keueſet ßólnunc. Mert à te
élered műnękünc igen kemény-
nec tetzic. Te Aſiát, Africát és
Europát mondod hogy keueſi-
deig birodalmod alà haytottad,
és reckeſ-

és reckeßtetted, és azoknac wrá
vagy. Te à ßegény, együgyü, a-
lázatos emberec közet, minden-
koron viſſza vonnáſt és haboru-
ſágot ßörzeß. Eßt meg bizonnyit
tya à te Iupiter Iſtened, és à Pro-
ſerpina iſten aſſßonyod, kiket te
tißtelß. Mert à te Iſtened, az Iu-
piter, ſokakat meg ßöpleſitet: Es
à te iſten aſſßonyod az Proſerpi-
na, ſokackal paráználkodot. Nya
uallyáſſul és bódogtalannul tißte-
led azért te az te gonoß és paráz
na Iſtenedet. Nem hagyod az
embereket az világban az ö ßa-
badſágokban és békeſſégökben
élni, de öket nagy ßolgálattal gy-
ötted. Az kazdagſágot igen ße-

reted,

reted, Nagy házakat épiteß, E
kéuánod, hogy ſoc ßolgaid legy-
enec. Annyét éßel ißol, és vgy to-
bzódol, hogy az gyomrod ſoc
fçle nyauallyáckal meg bántat-
uán, kűlömb kűlömb fçle beteg-
ſégőket hoß reád, Es eképpen
halálodnac vdeie elől veßeködel.
Te à te koporſódat igen ékeſited,
és drága gyöngy edényekben à
te teſtednec porát be ßörzed: Mi-
czoda lehet ennél gonozb dolog
mint az teſtet, mellyet az földnec
kellene meg emésteni, hogy nem
hagyod, hog à te teſteddel élly-
en? Mű az Iſteneknec tißteletire
barmokat nem ölűnc, és templo-
mokat nem czinálunc, holott
arany-

aranyból és ezűſtből öntet képe-
ket fel raknánc, Nem çrtiteké
aßt, hogy az Iſten nem fűzetéſ-
nec, ſem tulkoknac vérénec, a-
uagy koſoknac és bakoknac vé-
rénec általa engeßteltöttic meg:
Hanem ió czeleködetöknec és
könyörgéſſeknec általa, és vgy
halgat meg mindeneket. Te nem
ßolgálß az egy igaz Iſtennec, ki
mennyekben wralkodic, Hanem
ſoc idegen Iſtenneknec. Annyi
Iſteneket te tißtelő, valamennyi
tagaid teſtedben vadnac. Iay te-
neked ßegény nyauallyás ember-
nec, kinec nagy rettenetes kén-
nal kel meg halni, És hóltod v-
tán ßántalan ſoc kénokat kel ßen
ſzedned.

reted, Nagy házakat épiteſs, E
kéuánod, hogy ſoc ſolgaid legy-
enec. Annyét éſſel iſol, és vgy to-
hzódol, hogy az gyomrod ſoc
fçle nyauallyáckal meg bántat-
uán, kűlömb kűlömb fçle beteg-
ſégőket hoſs reád, Es eképpen
halálodnac vdeie előt veſsekődel.
Te à te koporſódat igen ékeſited,
és drága gyöngy edényekben à
te teſtednec porát be ſörzed: Mi-
czoda lehet ennçl gonozb dolog
mint az teſtet, mellyet az földnec
kellene meg emésteni, hogy nem
hagyod, hog à te teſteddel élly-
en? Mű az Iſteneknec tiſzteletire
barmokat nem őűnc, és templo-
mokat nem czinálunc, holott
arany-

aranyból és ezűſtből öntet képe-
ket fel raknánc, Nem çrtiteké
aſst, hogy az Iſten nem fűzetéſ-
nec, ſem tulkoknac vérének, a-
uagy koſoknac és bakoknac vé-
rének általa engeſsteltőttic meg:
Hanem ió czelekődetőknec és
könyörgéſſeknec általa, és vgy
halgat meg mindeneket. Te nem
ſolgálſs az egy igaz Iſtennec, ki
mennyekben wralkodic, Hanem
ſoc idegen Iſtenneknec. Annyi
Iſteneket te tiſztelſs, valamennyi
tagaid teſtedben vadnac. Iay te-
nçked ſegény nyauallyás ember-
nec, kinec nagy retteneres kén-
nal kel meg halni, És hóltod v-
tán ſántalan ſoc kénokat kel ſen
ſzedned.

Ez leuelet el oluosuán az Sándor, igen meg haraguéc rayta. És mindgyárt így ira az Didimusnac.

SÁNDORNAC FELEleti, az Bragmanusoc királyához, az Didimushoz.

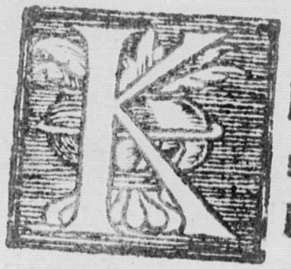

Irállyoknac királlya, és wraknac wra, az Hammon Istennec, és Olimpia aßßonnac fia, az Sándor, Az Bragmanusoknac királyánac, az Didimusnac, kőßenetit iria. Hogy ha mind azoc meg találtatnac tű bennetec, à mellyeket minękűnc leueletökben írtátoc, czac tű neueßtethettec

tethettec és hiuattathattoc méltán embereknec, kic, à mint mondgyátoc, semmi bűnt nem czelekőßtec. De bizonnyal tudgyátoc, hogy ez emberi életet nem à ió czelekődetnec módgya ßerént, hanem czac ßokásból élitec. Mondgyátoc, hogy nem ßántatoc, és nem vettec, ßőlőt sé metzetec, fákat sem plántáltoc: Házakat nem czináltoc, És ennec bizonyos oka vagyon: Mert vas ßerßámotoc, mellyeckel czelekődnétec, ninczenec. Es fűueket éuén, kel tűnęktec barom módra vaddúl élnetec. Mert sem buzát, sem húst, sem halat nem kaphatoc. Nem de nem aßt műuelikė az

 farka-

farkaſoc is? hogy mikor huſſal
meg nem elégő hetic, földel rak-
ia meg à háſát. Nem diczirendő
az ember, ki mindenkor nagy
ſükſégben él. Mert ha diczirend-
dőc vólnánac, à kic ſükſégben
vadnac, az vakoc, ſántác, és à
bęlpockloſſoc minden emberők-
nec felőtte méltán diczirtethet-
nénec. Mondátoc, hogy nem
paráználkottoc, de mindenkor
tißtaſſágban maradtoc. Hogy
hogy buiálkodhatnánac azoc, à
kic nem éßnec. Mert az buiaſág
leßen à maynac hęwſégéből, és
az étekből: Tű pedig nem éßtec
egyebet fűnęl, mint az dißnóc,
és ehſégteket nem verhetitec el, és
azért

azért ninczen tű b
mi buyaſágra val
győnyőrűſéges c
mű, mellyeket tű
Nemellyeket ſőr
hallunc, ęrzűnc,
illerűnc. A földről
mőlczet veßűnc, az vize
lakat, és az ęg allat ßép madara-
kat fogunc, és azoknac ßép ßa-
uockal győnyőrködűnc. Azért à
tű életeteket nem bódogſágnac,
hanem ßegénſégnec mondhatty-
uc. De az hatalmas Iſtenekre eſ-
kęßem, hogy ha tű hozzátoc be
mehetnéc, à tű ßegénſégtőkből
meg ßabaditanánc, és fegyueres
louagockà tennénc tűteket.

EN CZINÁL.
zoßlopot tißtesé-
ęzségénec.

Conkőzben parã-
zola Sándor, és
ott à hellyen emel
tete fel ßép piros
máruán kőből egy
igen nagy oßlopot, és irata rea
eßt à tituluſt.

SÁNDOR, MACEDONIAI PHILEP KIRÁLNAC FIA, DARIVSNAC HALALA V TAN MIND EDDIG GYŐZEDELMESSEN VITEZKŐTTEM. Irata kedig eßt à tituluſt az Sándor, Gőrőg, Deác, és Indiai nyeluen.

MIKÉP-

MIKÉPPEN TALÁLT
Sándor az Fákra, mellyec az nap-
pal neuekődnec vala.

EL indituán onnat
ſeregét Sándor, iuta
egy mezőre. holot
valánac igen nagy
magas fac, mellyec
az nappal egyetemben neuekőd
nec vala, és az nappal egyetem-
ben el enyéßnec vala. Ez fákat
mikor látta vólna Sándor, paran-
czola egyic vitęzinec, hogy ő nę-
ki az fanac ágaiból ...ne. Es
mikor à legény az
ranczolattyát ak
ſiteni, el méne
gonoß lélec me

denec láttára meg hala. Es hallánac nagy ſózatot az ęg alat, melly eſt mondgya vala: Valaki ez fákhoz közel megyen, nagy herttelen halálnac halaláual meg hal. Valánac az mezőn igen ſép madarakis, és ſelidec valánac, mellyeket ha valiki meg akar vala fogni, mindgyáráſt tűz megyen vala ki reaia az madarakból, és à tűz retteneteſſen meg emęſti vala őtet.

MIKEPPEN MENT fel S...dor az Adamas kő egyre.

...od nap Sándor ...gét előb indít- ...iuta egy igen nagy

nagy és ſép magas hegyhöz, és ott táborát leſálitá. Ott máſod nap az Sándor áldozatokat tőn ő Iſteninec, És mellé vęuén az ő tizenkęt feiedelmit, garadiczon méne fel mind az hegy re. És találá ott az hegy tetején egy palotát, melly igen ſép vala, mellynec tizenkęt aytaia, és hetuen ablaka ſépec valánac, Az aytóc és az ablakoc ſép tiſta finum aranyból valánac czináltatuán, És az à ház mondatic vala, Napnac házánac. Es vala ott egy igen ſép templom tiſta aranyból, mellynec ő aytai előt ſép ſő ő vala, kinec ő gerezdei vala drága vniókból, és carbunculuſokból,

és ßántalan gyöngyekből vala.

Es be menuén Sándor az ő feiedelmiuel az palotában, találánac egy embert veßteg feckűuén ßép arany agyban, Ez ember igen nagy tagu vala, és ßép abrázatu, Kinec ő haia és ßakála mint egy ßép feiér gyapiu vala. Eßt mikor Sándor és az ő feiedelmi láttác vólna, Mindgyáráßt tęrdec haytuán tißteléc. Kiknec monda az vén ember: Sándor. Te ollyanokat látz, mellyeket teßti ember nem lát, Es hallaß, mellyeket földi ember nem hallot. Kinec monda Sándor: ô bódogßágos ember: Hogy iſmerß te engemet? Felele az vén ember: Minec elötte à víz

ôzen

ôzen ßállana ez földre, még az elöt tudtam èn à te dolgaidat. Né akariátoké meg látni az Napnac és Hóldnac ßentféges fait, mellyec iötendöket mondnac?

Eßt haluán Sándor, el örüle és monda: wram. Öremeßt kéuánnyuc azokat látni Az vén monda: Ha tißtác vattoc ma aßßonnyiálatoktól, ßabad be mennetec oda, az hellyre. Monda Sándor: Tißtác vagyunc. Es feleluén az vén, monda: Veßßétec le à tű gyűröteket, és ßarucokat, és ingetec én vtánnam. Sándor meg álatà az ő feiedelmit, és gyűrö eket, és ßariokat le rakuán, az Pholomeußal, Anthiochußal, és Perdicáual

dicáual iár vala. Es kezdénec iárni az erdőn, Es az erdőnec fai ſáz lábni hoſſſac valánac. Es haſſonlatoſoc valánac az boroſtyán faboz, és az olayfákhoz, mellyekből nagy bőwſéggel temién és balſamum folly vala ki.

Iſmet iáruán az erdőn, látánac egy nagy magas fát, mellyen ül vala egy nagy madár. A fánac kedig, ſemmi gyűmölcze né vala. Es az madarnac az ő teteién ollyan tollatska vala, mint egy paúánac, Es az nyaka környül ſép arany ſinű karikátska vala, Az háta ſép bárſony vala, Az farka ſép roſſa ſinű piros vala, Az farka hegyi ſép ſárga vala. Eſt mikor látta

látta vólna Sándor, czudálkozic vala rayta. Es monda az vén ember: Sándor, E madár, à mellyet látz, ez à Fenix madár.

MIKEPPEN MENT Sándor az Napnac és Hóldnac faiához.

AZután iáruán ſéllel az erdőn, iutánac az Napnac és Hóldnac faihoz. Es monda nękic az vén ember: Tekéntſetec fel, Es valamit meg akartoc tudni, gondollyátoc à tű ſűuetekben, de nyiluán ſemmit ne beſſéllyetec. A fác kedig igen magaſſac valánac, és az napnac faiánac leuele mint az ezüſt ollyan

ollyan vala. Es Sándor meg czókolgata az fákat, és kezde az ő ſzűuében eſt gondolni, Hogy ha győzedelmeſen haza mehetne Macedoniában,

Es az napnac fáia felele nęki, és monda: Te mind egéſz ez világnac biróia vagy, és attya: De te ſoha nem látod tőbbé à te hazádnac földét és orſzágát, Egéſz eſztendeig, és czac nyóltz hólnapig élſz: Es kihőz inkáb biznál, halálodra az ád tenęked ittalt.

Es kezde magában mondani Sándor: ô te ſzépſéges fa: Mond meg ennękem, kiczoda ől meg engemet? Felele az fa, monduán: Ha te meg tudhadnád, kiczoda

ől meg

ől meg tégedet Te meg ölnéd hamar aſzt az embert, Es vgy az én beſzédem be nem tölnéc. Monda azomban az vén ember Sándornac: Ne báncz meg tőb kęrdéſſeckel ez fákat, De tęriűnc viſſza. Es meg tęruén Sándor, nagy keſerueſen ſir vala az ő életénec rőuid vóltaért. Es az feiedelmek is ő vęle ſirnac vala.

Es mikor az palotában viſſza mentec vólna, az vén ember mőda Sándornac: Tęry viſſza: Mert nem engettetet ennęl touáb tenęked menned. Hogy ha még tőbbet akarſz iárni az éſzac felől valo réſzre, el mehetz: De oda ſé iárhatz immár nagy darab földet. Es

... Es eſt monduán, be méne az vén ember az házban. Sándor is az ő feiedelmiuel alà iőuén az hegyről, az táborra menénec.

Máſod napon Sándor táborát el indítuán, iuta egy orſág vtára, melly kęt felé valic vala: Es mindgyáráſt kęt máruán kő oſlopokat fel állatà, és az oſlopoc kőzet ſép piros máruán kőből egy nagy táblát czináltatà, melly et emlekőzettre ott hagyà, ez titulusſal:

EN SÁNDOR, AZ MACEDONIAI PHILEP KIRALYNAC FIA, EZT E TÁBLÁT ÁLLATTAM IT FEL, AZ PERSIABELI DARIVS KIRALNAC, ES AZ INDIABELI PORVS KIRALNAC

...

...oknac kirallya, ...raknac wra, az ...omon Iſtennec, ... Olimpia aſſon... ...ndor. Az Candacis királné aſſonnac őrőmet izen, és kőſőnetit iria.

Imè én az Iſtennec templomot akaroc czinálni tiſta aranyból. Iőy ki azért az heyeckre, és tégy áldozatot az Hammon Iſtennec, és áldozunc egyűt.

Mikor az Candacis királné aſſony ez leuelet el oluaſta vólna, Mindgyáráſt külde Sándorhoz az ő kőuetit, kiktől ſoc aiándékokat, és nagy adót külde be Sándornac, és illyen módon valo leuelet.

Az Sándorn
rállyánac, Cánd
ſony engedelmeſi
gyuc hogy Iſtent
meg tenęked, hogy t z
Egiptuſra, Perſiara, Indiara, Me-
diara, és egyęb nézetségőkre, és
az te birodalmod alà vetnéd őket.
Es àmellyeket czelekőttęl, nem
czac éberektől, de az Iſtenektől
ielentőttet meg tenęked. Minę-
kűnc kedig, kic riſta léleckel va-
gyunc, nem ſűkſég, hogy ki
mennyűnc és áldozunc az Ham-
mon Iſtennec. De miért hogy
nem ackaróc te felſégednec ellene
törekődni, küldec az Hammon
Iſtennec ſáz madarat, Kęt ſáz
Spir-

Spircziokat, Kęt ſaz arany ſantz
okat, mellyec drága kőueckel
meg rackattac, Nyóltzuan vni-
korniſokat, Harom ezer hiuſo-
kat, Párdus bőrt és oroſlán bőrt
őrt ſázat. Kérem azért te felſé-
gődet, hogy ha mind ez világot
birodalmod ala haytottad, ennę-
kem ielents meg az te leueled-
ben.

Az kőuetec kőzet kedig kül-
de Sándorhoz à királné aſſony
egy igen ielesképirót, hogy az
Sándornac abrázatyát iól eſé-
ben venné, és őnęki meg írna.

És azonképpen elmenuén az
kőuetec, el uiuéc az aiándékokat
az Sándornac. Es ueg aiándé-

 kozuán

kozuzu Sándor à kőuetőket, viſſa boczátà. Haza menuén azért à kőuetec, Meg viuéc az királné aſſſonnac az Sándor képét egy ſép feyr hárttyán. Eſt mikor látta vólna az királné aſſſony, igen őrűle rayta: Mert felette igen akaria vala látni az Sándornac képét.

Ezeknec vtánna egy az Cãdacis királné aſſſonnac fiai kőzzűl, kinec neue vala Candeolus, ki méne az ő feleſégéuel, és egy nyihány ſolgaiual ſętálni, hogy víg keduet vennénec. Azonkőzben találkozéc ſőmbe vęle az Hebraicuſoknac királyoc, ki iól tudgya vala az ő feleſégénec ſépſégét.

ſégét. Eleybe menuén azért nagy ſockaſággal, az ő ſolgai kőzzűl ſokakat meg őle, Es az ő feleſégét el ragadá erőſac ſerént. Az Candeolus kedig egy nyihány magáual el ſalladuán, méne mindgyáráſt az Sándor táborába, és kére ötet, hogy méltoltatnéc ſegitſéget adni ő nęki az Hebraicuſoknac királlyoc ellen,

Az iſtráſáſoc kedig meg foguán Candeoluſt, Ptolemeus eley ben, ki máſodic vala Sándor vtán, viuéc, Kinec monda Ptolemeus: Ki vagy te? Felele Candeolus: En vagyoc az Candacis királné aſſſonnac fia. Monda nęki Ptolemeus: Miért iőttęl ide? Az Can-

deolus kedig mind meg beßéllé, mi történt vólna rayta, és az Hebraicuſoknac királlya miképpen raggatta vólna el az ő feleſégér.

Mikoron ezeket hallotta vólna Ptolemeus, hagyà hogy az iffiat ſátorában meg tárczác. Es ki menuén az ő ſátorából, méne, ahól ſándor fekßic vala az ſátorban, Mert immár ſetét éy vala. Es be menuén Ptolemeus az ſátorban, fel kőlte az Sándort, és önçki mind meg beßéllé az Candeuluſnac dolgát.

Haluán aßt Sándor, monda Ptolemeuſnac: Menny viſſza à te ſátorodban, Es az én drága coronámat

ronámat ved feiedbe, es viy az én királyi ſękembe, és neuezed magadat Sándornac lőnni, És hiuaſd elődben az Anthiochuſt, és küldgy én érőttem. Én kedig az Antiochus hozzád ſietec, hogy tanáczot adgyac tenęked erről, mit kellyen czelekődned.

El méne azért az Ptolemeus, és az Sándor paranczolattya ßerént czelekődéc mindenbe. Es mikor à Sándort kęrdő te vólna Ptolemeus, mit kellyen czelekődni? Felele Sándor az Candeolus elől: Hatalmas Czáßár, Ha tetzic te felſégednec, el megyec én az iffiuual à te kezedről, és meg paranczolom az te ßóddal az

Hebraeusoknac királlyának, hogy mindé kéſedelem nélkül meg adgya Candeoluſnac az ô feleſégét. Hogy ha meg nem adandgya, Az ô városſat mindgyáráſt fel gyuytyuc.

Ezeket haluán az Candeolus, nagy tiſteſſéget téuén az Sándornac, monda: ô bölcz Antioche: Méltò vólnál királyi tiſteſſégre.

És ki menuén onnat Sándor az Candeoluſſal, éyel az taborból menénec az Hebraicuſoknac váraſában. Es az örizöc mikor kérdöttéc vólna, kic vólnának? Sándor felele, Az Candeolus, és az Antiochus. Eſt paranczollya kedig az Hatalmas Sándor, hogy az Can-

az Candeolus f[illegible]gyáráſt meg adaſſátoc. Hogy ha meg nem adandgyátoc, A tûvaraſtokot fel gyuyttyuc, ha az Sándornac ereiét reátoc váriátoc.

Az várasbeli nép ezeket haluán, mindgyáráſt rohannának az királyi palotaiára, és az király akarattya ellen ki vonác onnat az Candeolus feleſégét, és meg adác Candeoluſnac. Ackor monda Candeolus Sándornac: ô iò Antioche: Kérlec tégedet, hogy iöy el én velem az én annyám eleybe, hogy ez te én velem tött tiſteſſégért, teneked iſmet tiſteſſéget tegyen. Eſt haluán Sándor, meg orüle, Mert kiuánya vala látni à

kiralné aßßont, és annac váraſát, és monda: Mennyůnc el az Sándor Czaßárhoz, és kéry el engemet tőle, És à te akaratod ßerént el megyec te veled. Es vgy lőn. Es elkéredzuén Sándor Ptolemeuſtól, el méne Candeoluſſal.

Es mikoron kőzelitőttenec vólna az királné aßßon várához, Haluán az királné aßßony, hogy az Candeolus békőſſéggel méne az ő feleſégéuel egyůt haza, Es hogy à Sándor kőuete vęle menne, igen meg őrůle rayta. Es mindgyáráſt királyi ruhákban fel őltőzuén, feiében tőué ßép arany roronáiát, melly drága kőueckel meg rackatattot vala, Es az ő

főfő népeiuel egyůt eleybe ki méne az palotánac garádiczára. Az palota kedig igen drága vala, mellynec padlaſſa arannyal, és drága kőueckel fénlic vala.

MIKEPPEN VITTE be Candacis Sándort Kamoraiában, és meg mutatta ő nęki az ő képét íruá.

ES fel méne Sándor az Candeuluſſal egyůt az királné aßßon hazaban, és az kamorában, holot tißta aranyból czinált nyoßollyác valánac. Az kamora kedig vala czináltatuán tißta aranyból, és drága kőuekből. Az aßtaloc pedig, pad ßękec faragtattanac

vala ſmaragd és ádamas kőuekből. Oßlopoc kedig az kamorában ßép Porphirius kőből, Ott abban az kamorában azon nap Sándor lakozic vala az királné aſſonnyal, és annac fiaiual:

Máſod nap pedíglen az királné aſſony kézen foga Sándort, és ómagát viue el be kamoraiában, melly mindenéſtől czináltatotvala aranyból, és drága kőuekből. Iſmeg bellyeb viué más kamoraiában, melly vala czináltatuán Ebenus fákból, Cyprus és Cedrus fakból. Es harmadic kamora az órdengőſſeg által czináltatotvala kerekőkre, és hú? Elephántoc vonßác vala, Mikor be ment

gedet ez pogán népeknec kezéből. Mert ha önękic tudtockra vólna az te ielen valo léted, tégedet meg ólnénec. Mert az Indiabelieknec királyokat, az Porus királyt tőnnen kezéddel ólted meg. Mert az én fiamnac az Carolterußnac feleſége, Porus király leánya.

Ezeket ezokaért monduán, kezen foga ótet, és ki viué az lakodalomnac házában. És monda az ő fiainac: Én ió fiaim, Ez Sándor vitézénec mutaſſároc meg házatoknál az tű ſzerelmetőket: Mert barátſágot czelekődet tű veletec. Felele az királné aſſonnac az ő kűſſebic fia, az Carol-

therus, és monda: Annya, lolleher, hogy igaz dolog ez, hogy Sándor küldötte ez vitęzt mű hozzánc, és az én bátyámnac feleſégét az ellenſég kezéből meg ſabaditotta: De az én feleſégem kénſerit engemet, hogy meg öllyem eſt ez Antiochuſt, hogy valamennyében az ő attya felől valo bánattya meg ſünnyéc.

Ezeket haluán Sándor, igen bánkodic vala. Felele az királné aſſony az ő fiának, és monda: Miczoda ió hirunc, neuünc lönne minękünc, ha ötet illyen nagy arultattaſſál meg ölnénc? Ezeket haluán az Candeolus, monda neki: Ez ſabaditot meg engemet, és ő

és ő adta meg ennękem az én feleſégemet: Azért békeſſégel akarom ötet meg vinni, mind az czár taboráig. Monda nęki Caroterus: Mit mondaß? Aßt akarodé, hogy ezen hellyen fegyuenünckel egy más miat meg hallyunc? Candeolus monda: Nem akarom: De ha tenęked tetzic, kéß vagyoc rea.

Látuán az királné aſſony, hogy az ő fiai egy máſt meg akarnác ölni, igen meg ßomorodéc: Es kęzen foguán az Sándort, fęl felé viué: Es monda nęki: Miért hogy ebben, ez dologban à te bölczeſégedet nem ielented ki? Hogy az én fiaim egy

máſt meg ne ölnéc? Kinec monda az Sándor: Enged meg, had ſóllyac én nekiec. Es az királné aſſony mge engedé.

Elö ála ezokaért Sándor, és monda az Carolterusnac: Ha engemet meg ölnél, Semmi diczíret és tiſteſſéget nem nyernél vęle. Mert vadnac az Cząſárnac ſoc vitęzi, és feiedelmi, nagyobbac én nálamnál, és azokaért az én halálamon ſemmit nem bánkodnéc. Véledé, hogy ha én az Sándornac igen ſeretö ſolgáia vólram vólna, hogy engemet egyedül boczátot vólna à te kezeidben? Es ha akarod, és kéuánod, hogy az Sándort, à te feleſéged attyá-

attyánac gyilkoſát te kezedben adgyam, Esködgyęl meg ennękem, hogy à mit én kiuanoc tetöled, meg adod ennękem: En kedig aſt igérem tenęked, hogy az Sándort tenęked kezedbe adom.

Ezeket haluán az Carolterus, igen meg örüle, és el hiuén az Sándornac beſzédit, meg békélénec egy más közet az attyafiac, és fogadác, hogy valamit Sándor tölec kéuánna, meg adna önçki.

Iſmet fęl felé hiuán Sándort az királné aſſony, monda nęki: Bódog aſſonnyállat vólnéc én, hogy ha mindennap ſömem elöt láthatnálac tégedet: Mert te veled

minden ellenſégemen győzedelmet vehetnéc. Es ezeket monduán, ada őnçki, és feiében téué egy arany coronát, melly drága kőueckel meg rackatott vala, Es adatà őnçki egy czáſſári felső ruhát, mellyet aranyból ſőttéc vala és ſoc drága kőueckel meg ékeſſitőtuén vala. Es meg czókoluan őtet, elboczátà. Es paranczola az ő fiának Candeoluſnac, hogy el kőuetné őtet mind az czáſſár táboráig, ahól az Sándort váriac vala az ő vitęzi.

MIKEPPEN EMELtette fel magát Sándor az ęg alà az griff madarackal.

Innét

INnét el indituân ſeregét Sándor, az Oceanus tenger mellet méne éſſac felé. És járuán negyuen napig, menénec az veres tenger mellé, Es ott taborát le ſálita. És vala ott egy igen nagy magas hegy, Mellyre mikor fel ment vólna Sándor, látzic vala nęki, hogy az ęget kezéuel vgyan meg érhetné. Ackoron gődola ſűüében, hogy miképpen emelhetnéc fel őtet az Griff madarac az ęg alà. Es mindgyárâſt az hegyről alà iőuén, az árs meſtereket mingyárt hozzà hiuatà, és monda nekiec. Hogy ônçki

czinállyanac erős fakból, és nagy mesterséggel egy ſekeret, és vas lántzokal erőſſen meg kötőznéc, hogy ő abban bizuáſt vlhetne.

A ſekeret az átſoc hamar meg kéſzitéc. Es az után hozata Sándor Griff madarakat, és erős lántzokal őket az ſekęrhőz kőteze, És az ſekęr teteiére czinálta à az ő eledeleket. Es ecképpen az étel után fel rőpůluén à madarac, annyira fel menénec, hogy Sándornac teczic vala è ſéles világ kerekſége, mint egy ſűrű, ahól czépelnec, lőnni: És à tenger tetzic vala, mint egy ſárkány tekeredet vólna környůle. Azonbá az Iſten

az Iſten el vőué à Griff madaraknac ſőmec fényét, Es mikor vélnéc, hogy mind fel mennénec, azomban à főldre egy mezőben le ſállánac, meſſe, vgy mint tizenőtted napi iáro főldőn az tábortól Es ecképpen Sándor nagy nyauallyáual méne az táborra.

MIKEPPEN ERES KEdet Sándor az tengerbe.

AZoknac vtánna gondolà Sándor az ő ſűuében, hogy az tengernec mélſégét meg tudna, és halaknac minden fęle nemét iſmerhetné, Es legottan hi-

uata eleyben az v̊ueges mestere-
ket, és paranczola nekiec, hogy
ßép tißta v̊uegbŏl czinálnánac
egy kádat, Hogy az v̊ueg ál-
tal mindent nyiluán meg láthat-
nánac. És ezenképpen meg czi-
nálác az kádat, nagy ßép tißta cri-
stalból.

Az vtán paranczolà, hogy
kŏrŏskŏrnyŭl vas lántzockal meg
kŏtŏznéc, és az tartáſſára erŏs le-
gényec válaßtanánac. Ŏmaga
kedig Sándor be méne az v̊ueg-
be, és az v̊uegnec aytaiát fennyŭ
viaßßal erŏſſen be czinálác, hogy
víz ſoholt be nem mehet vala. E-
képpen alà ereßteté magát az ten
gerbe Sándor. Láta azért Sán-
dor az

dor az tengerben az v̊u[illegible]ál-
ſoc kŭlŏmb kŭlŏmb fęle halakat,
kiknec ßinec és abrázatryoc kŭ-
lŏmb kŭlŏmb vala, mint az fŏl-
di vadaknac. Az tengerbeli va-
dac látuán az v̊uegnec ßépſégét,
Mind hozza mennec vala, és iſ-
met el futnac vala. Az v̊dŏ kedig,
mellyet az vitęzeknec meg mon-
dot vala, míg hadnac ŏtet lŏnni
à tengerben, tudni illic, egy nap
eſtic valo tizenkęt oráig, el kŏzel-
get vala, Es fel vonác ŏtet az ŏ
vitęzi az vízbŏl az parttra.

Onnat el indituán ſeregét.
Sándor, és elŏ menuén az veres
tengernec parttyán egyŭt tabo-
rát le ßalità, holott ſoc vadakat ta
lálnac

lálnac ..d, kiknec feiekből egy egy fűrész modu ezont hegyeſſen kiál vala, Egy felől kedig ęles vala mint egy ſablya, mellyel az Sándor vitęzit ſęrtegőtic vala, és az ő payſit által furdallyác vala, Es hiuatatnac vala vnicorniſoknac. Mind az által meg ölénec bennec nyólcz ezert, ött ſázat és öttuent.

MIKEPPEN HOLT meg az Bucefalus, az Sándor loua.

EL indituán onnat Sándor táborát, iutánac egy nagy völgybe, egy ſéles mezőre. Es táborát ott le

Mellyeket az én ßůuemb [illegible] gö-
doltam vala. De miért hogy nę-
ked nem tetzet, hogy én azokat
el végezném, had iárianac, czac
ezen kérlec tégedet, hogy végy
be engemet à te óltalmad alà.

Az v̊dőben pedig Macedoni-
ában vala egy ember, kinec An-
tipater vala neue, Iaſonnac fia. Ez
mikor ſoc v̊dőtől fogua ſoc embe
reckel arúltatáſt ßőrzet vólna Sán
dor ellen, hogy őtet meg őlnéc,
de hoza ȍmagoc nem férkeßhet
tec vólna, Gondola ez Antipater,
miképpen őlhetné meg Sándort
méreggel.

MIKEPPEN VŐTTE
meg Antipater à mérget és kůldte az
ő fiánac Roboaſnac, hogy aual Sán-
dort meg őlye.

Elmé-

ELméne azért Antipator egy igen bölcz doctorhoz, és vön ö töle igen mérges italt, mellyet sem mi edény meg nem tarthat vala. De végre czinálác egy vas edény be, és ada az ö fiánac Cassandernec, és el külde ötet az Sándor hoz, hogy ßolgálna nekie. Es meg hagyà nęki, miképpen ßóllyon az Roboasnac, hogy gongolkodnánac, miképpen ölhetnéc meg Sándort az méreggel. Ez Roboas kedig egy iffiu vala, kit az Sándor igen ßeret vala. Történéc egykorban, hogy az Sándor ötet agyon vte igé keuęs

büneért, Ezen az Ko[illegible] igen meg háborodéc, és Sándornac halalára ö is el ßándokozéc.

Azomban Sándor nagy orßágos vduart tétete Babiloniabá, És minden feiedelmeket minden orßágokból el be hiuatà az lakodalomban. Es mikor Sándor az végezet napon az lakodalomban vlne az ö feiedelmiuel együt, nagy víg keduel lakozic vala. Azomban Roboas, ki Sándor elöt nagy gonoß keduel ßolgál vala, az ö attyafiától, az Cassandertöl, elö kére à mérget, hogy Sándort el veßtené. És à mérget az ö hiuelykénec körme alà téuè, Mellyet oßtán az borba be elegyite.

S. or pedig mikor mind
iob iob kedüet venne, és őruen-
dezne, itált kére. Roboas ezoka-
ért egy arany pohárt, mellyben
az mérget elegyitőtte vala, ada
Sándor kezébe, Mellyből mikor
itta vólna Sándor az méreggel
elegyitet bort, Mindgyáráſt na-
gyon fel kialta, monduán: Ne
hadgyatoc, Ne hadgyatoc, Se-
gétſetec. Es iob kęz felé haiol-
uán, tetzic vala nęki, hogy à má-
iát ſablyáual vernéc által. Mon-
da még is az vendégőknec: Kérlec
tűteket, hogy egyetec és igyatoc,
és vigadgyatoc. Az vendégec pe
dig minnyáian meg háborodá-
nac, és fel kelénec az aſtaltól, és
kőrnyűle

Vége

Nap Sándor historiájának